

Hoembeka verliest zijn bezieler

Ward De Kempeneer
1934 - 2025
erevoorzitter van Hoembeka

Met droefenis vernamen we het overlijden van erevoorzitter en mede-stichter van onze heemkundige kring Hoembeka.

Een paar jaar geleden kreeg hij het zware verdict van een ongeneeslijke ziekte.

Hij vocht echter terug samen met de dokters. De diverse therapieën sloegen aan zodat hij toch nog een paar jaar kon genieten van zijn familie en zijn geliefde bezigheden in beperkte mate kon verderzetten.

We wisten dat het al een tijdje minder goed ging met Ward, de dokters konden hem niet meer verder helpen.

Op 24 november is hij thuis overleden in zijn geliefde familiekring, in aanwezigheid van zijn vrouw Patty en de kinderen.

Ward De Kempeneer was een van de grote bezielers van Hoembeka. Zijn onophoudelijke ijver en inzet voor erfgoed en geschiedenis van Hombeek resulteerde in een ganse reeks van artikelen en publicaties waarvan het belang voor onze gemeenschap en ons dorp Hombeek niet kan genegeerd worden

Ward was medestichter van Hoembeka in 1982. De aanleiding van de oprichting van de heemkundige kring Hoembeka was een tentoonstelling "Hombeek herinneringen" die in de dagen rond 1 november door het oudercomité van de stedelijke lagere school, nu Esdoorn-school, georganiseerd werd.

De stichters van Hoembeka in café Den Engel bij Albert Slachmuylders (de Kees)

Bedankt Ward, voor al je werk en inzet, we zullen je missen.

Ward werkte op dat moment bij Ford Genk en woonde in Diepenbeek. Hij werd gevraagd mee te werken aan de tentoonstelling en leverde een ruime bijdrage aan kennis en fotomateriaal. De realisatie van deze tentoonstelling was ook de start voor Hoembeka waarvan Ward een van de drijvende krachten werd. Onder impuls van Ward startte Hoembeka in 1984 opnieuw met de organisatie van de Sinte-Mettestoet, de Dierenzegening en paardenommegang.

Ward begon ook met het organiseren van bezoeken en daguitstappen. De eerste was op 1 september in de buurt van zijn toenmalige woonplaats. Vanaf dan organiseerde hij daguitstappen, bezoeken en ook de eerste meerdaagse reizen. Deze waren perfect voorbereid door een gans team o.l.v. Ward.

In 1986 werd Ward secretaris en in 1991 werd hij voorzitter. In die periode werd ook gestart met het archief van Hoembeka en er komt ook een ledenblad 't Ridderke onder redactie van Ward. Ondertussen komen ook de eerste boeken uit in de reeks Hoembekania. Ook de volgende jaren zijn er telkens een 10-tal activiteiten, een tentoonstelling en dikwijls ook een nieuwe grote publicatie, verzorgd door Ward.

In 2002 draagt Ward het voorzitterschap over aan Christian de Meester. Zelf aanvaardt hij de titel van ere-voorzitter, een rol die hem de vrijheid schenkt zich voortaan te wijden aan opzoekingswerk, het schrijven van zowel kleinere bijdragen als omvangrijke publicaties en het mede vormgeven van reizen en uitstappen. Dat is hij blijven doen tot het niet meer kon.

Zijn leven werd gekenmerkt door een constante zoektocht naar kennis en geschiedenis. Hij ploos alles grondig uit, het moest correct zijn. Deze eigenschappen resulteerden in de vele Ridderkes en boeken die mede onder zijn impuls prachtwerken werden.

Cultuurreis Hoembeka 23 mei - 27 mei 2026

Hoogtepunten Oise

In 2026 organiseert onze Heemkundekring Hoembeka een cultuurreis naar de Oise in Noord-Frankrijk. Daar we er op vraag van onze hoembekareizigers een rustige reis willen van maken zonder te veel gesleur met valiezen, hebben we gekozen voor een busreis met één centraal gelegen verblijfhotel.

Het arrondissement Oise, gelegen in de regio Hauts-de-France in het noorden van Frankrijk, is een betoverende plek vol geschiedenis, charmante steden, pittoreske dorpjes, kathedralen, kastelen en uitgestrekte bossen. Of je nu houdt van natuur, geschiedenis, cultuur of kunst, de Oise heeft voor elk wat wils. Het arrondissement Oise werd gecreëerd tijdens de Franse Revolutie, op 4 maart 1790. Oise was voor de Franse Revolutie kroondomein (privébezit) van de Franse koning en deel van de provincie Île-de-France. Het uitgestrekte Forêt de Compiègne was het favoriete jachtgebied van de Franse koningen. Oise ontleent zijn naam aan de rivier de Oise, die ontspringt in België ten noorden van de abdij van Scourmont in de gemeente Chimay. Voor het programma van onze rondreis door de l' Oise hebben we een selectie gemaakt uit de hoogtepunten uit de vele bezienswaardigheden die deze rijke regio ons te bieden heeft:

Op de plek van de oude **kathedraal van Amiens**, die in 1218 door brand was verwoest, stelde architect Robert de Luzarches op vraag van bisschop Évrard de Fouilloy een ambitieus project voor : “De grootste gotische kathedraal van Frankrijk bouwen”. De afmetingen waren inderdaad gigantisch: 145 meter lang en 42,30 er hoog. De binnenruimte werd geschat op 200.000 kubieke meter, meer dan het dubbele van die van de Notre-Dame de Paris ! In de 19de eeuw voerde Viollet-le-Duc na een lange periode van verwaarlozing een grondige restauratie door die 25 jaar in beslag nam.

Gerberoy, gelegen tussen Beauvais en Amiens staat vermeld op de lijst van mooiste dorpjes van Frankrijk. Het dorpje draagt een 1000-tal jaren geschiedenis met zich mee . Een wandeling door het pittoreske Gerberoy is een ware streling voor het oog. Het dorpje is een bezienswaardigheid op zich. Je wandelt er door het middeleeuwse centrum met traditionele vakwerkhuisen uit de 17de en 18de eeuw die bijna allemaal versierd zijn met kleurrijke bloemen . Het kerkje Saint-Pierre is ook de moeite van een bezoekje waard.

Het kasteel van Chantilly is een juweeltje in het Franse erfgoed. Het is het werk van Henri d'Orléans, hertog van Aumale, zoon van de laatste Franse koning, Louis-Philippe. Deze prins, die beschouwd wordt als de grootste verzamelaar van zijn tijd, maakte van Chantilly het decor voor zijn talloze meesterwerken en kostbare manuscripten. Het kasteel heeft de eeuwen overleefd. Duc d'Aumale liet het in 1886 na aan het Institut de France. Als eerbetoon aan zijn illustere voorgangers, de Prinsen van Condé, noemde Duc d'Aumale dit geheel het "Condé Museum".

Compiègne is een mooi stadje dat vooral bekend staat om zijn prachtig **paleis**. Het werd gebouwd in 1751 door koning Lodewijk XVI en is later zelfs bewoond door keizer Napoleon I Bonaparte en keizer Napoleon III. Vandaag wordt het paleis beheerd door de Service des Musées de France. Het bevat nu drie musea. Wij bezoeken er het Musée National du Château met de appartementen van de koninklijke en keizerlijke bewoners evenals de balzaal met glaskronen en decoraties die de overwinningen van Napoleon weerspiegelen.

In het **Wapenstilstandsmuseum** is de befaamde treinwagon van de Compagnie des Wagons-Lits type 2419D te bezichtigen. Daarin werden de wapenstilstandsverdragen van de twee wereldoorlogen ondertekend. Op 11 november 1918 om 5.15 uur dicteerde maarschalk Foch van de geallieerden er de voorwaarden van de overwinnaars aan de Duitsers. Op 22 juni 1940 was het Hitler die er zijn voorwaarden stelde aan de Franse delegatie. De Duitsers namen de wagon mee om hem tentoon te stellen in Berlijn. Het huidige exemplaar 2419D werd identiek omgebouwd en ingericht.

Het domein Chaalis is de bestemming bij uitstek voor liefhebbers van erfgoed, kunst en geschiedenis. Van deze voormalige koninklijke abdij, gesticht in de 12de eeuw, staan er nog steeds de ruïnes van de gotische kerk en klooster, de Maria Kapel met 16de-eeuwse fresco's van de bekende Italiaanse schilder Francesco Primaticcio (1504 – 1570) en het imposante 18de -eeuwse kloostergebouw. In 1902 werd het eigendom van Nélie Jacquemart-André, die er een collectie van bijna 6.000 kunstwerken bijeenbracht. Toen ze in 1912 stierf, liet ze Chaalis na aan het Institut de France,

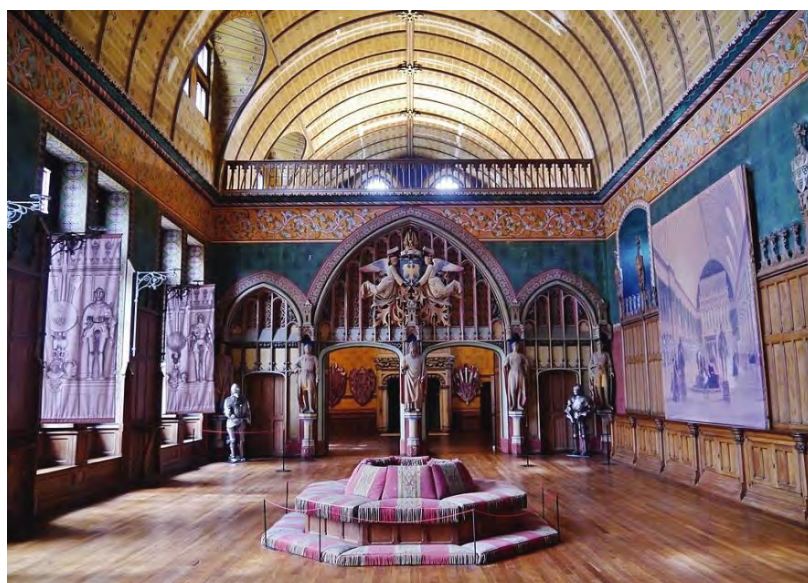
Terwijl je door de klinkerstraten van de stad **Senlis** wandelt, voel je je onmiddelijk ondergedompeld in een ver verleden. De historische binnenstad is niet zo groot. Je loopt op je gemak van de ene naar de andere bezienswaardigheid. Senlis is een van de weinige steden in Frankrijk die nog steeds zijn oude stadsmuren en verdedigingstorens heeft behouden. Het kloppend hart van Senlis is het levendige Place de la Halle aux Herbes. Het is de plek waar markten en evenementen plaatsvinden. Hier kun je de lokale keuken proeven, de kleurrijke ambiance ervaren en genieten van de Senlissfeer op een van de gezellige terrassen.

Kasteel Pierrefonds werd eind 14de eeuw gebouwd door hertog Lodewijk van Orléans. Om de macht van de adel te breken gaf Lodewijk XIII zijn Staatsminister van Oorlog Richelieu in 1617 de opdracht om het kasteel te ontmantelen. Het was toen eigendom van François-Annibal d'Estrées, lid van de *Parti des Mécontents* (Partij der Ontevredenen) geleid door Hendrik II, prins van Condé.

Napoleon I Bonaparte kocht de ruïne op voor een appel en een ei in 1810. Pas onder keizer Napoleon III werden vanaf 1858 de werkzaamheden voor de wederopbouw begonnen. Het project werd toevertrouwd aan architect Eugène Viollet-le-Duc, die besloot om het kasteel zijn middeleeuwse glorie terug te geven. Ondanks dat Viollet-le-Duc in principe koos voor een gotische stijl, liet hij zijn creativiteit de vrije loop. Binnen werden in de zalen gotische -, renaissance - en art nouveaustijlen afgewisseld.

De zaal "Salle des Preuses", is het pronkstuk.. In de kelders van het kasteel vindt u een op originele wijze in scene gezette het "Bal des Gisants" die gisantbeelden (liggende personen) en orantbeelden (biddende personen) in een sfeer van beeld en geluid onthullen.

Arras is een prachtige stad die we tijdens onze terugreis een bezoekje brengen. Alhoewel de inwoners er geen Nederlands spreken, is het een op en top Vlaamse stad, die tijdelijk deel uitmaakte van het graafschap Vlaanderen. Ze wordt dus niet voor niets de "Parel van de Vlaamse architectuur" genoemd. Of je nu op de Grand'Place staat of op de Place des Héros, je kijkt echt je ogen uit! De 155 sierlijke koopmanshuizen rond deze monumentale pleinen weerspiegelen het rijke verleden. De gevels in Vlaamse barokstijl zijn al even indrukwekkend als het 16de -eeuwse stadhuis en het belfort, unieke meesterwerken die symbool staan voor de wedergeboorte van Arras na de bombardementen tijdens de Eerste Wereldoorlog. Het interieur van het stadhuis in art-deco is werk van Pierre Paquet. De feestzaal is de kers op de taart van het bezoek.

De twee centrale pleinen van Arras zijn verbonden door de middeleeuwse Rue de la Tailleurie. In de zuilengalerijen aan weerszijden van deze straat vind je winkeltjes, cafés en restaurants.

OM ORGANISATORISCHE REDENEN NIET TE VERGETEN !

Hoembekaleden die geïnteresseerd zijn om deel te nemen aan de cultuurreis "Hoogtepunten Oise", kunnen hun interesse laten blijken door hun **naam door te mailen naar de Hoembeka-reisorganisators vóór 15 januari 2026.**

Alleen zij zullen later het programma met het inschrijvingsformulier per mail ontvangen.

Mailadres: hermanvanlint@telenet.be

Hilde&Herman

Onze activiteiten voor 2026

Vrijdag 23 januari: nieuwjaarsreceptie en Algemene Vergadering

Alle leden welkom in het dorpshuis om 20 uur

Donderdag 23 april: daguitstap naar Antwerpen

We bezoeken in de voormiddag het DIVA museum, museum voor juwelen, zilver en diamant, met bezoek aan het atelier.
In de namiddag plannen we een bezoek aan het stadhuis van Antwerpen of eventueel een andere activiteit.
Meer info in volgende nieuwsflash.

Vrijdag 1 mei: dauwtrappen aan het kasteel Expoel

We wandelen in de buurt van het kasteel Expoel.
De huidige bewoner van het kasteel, Rodolphe de Meester, stelt die dag uitzonderlijk de tuin van het kasteel open voor onze dauwtrappers.

23 tot 27 mei: Hoembekareis naar de Oisestreek in Frankrijk

Meer info op vorige bladzijden.
Vergeet niet uw eventuele interesse te laten weten voor 15 januari.

21 juni: tentoonstelling: Kasteel Expoel en de familie de Meester

Naar aanleiding van het feit dat het 250 jaar geleden is dat de familie de Meester in de adelstand werd opgenomen, en de verbondenheid van de familie de Meester met Hombeek, organiseert Hoembeka deze tentoonstelling in het Hoembeka-lokaal.
Op 21 juni is het ook Hombeek kermis en zijn er, zoals vorige jaren, ook nog andere activiteiten voorzien rond het dorpshuis.

Donderdag 27 augustus: fietstocht Klein Brabant - Scheldeland

Dit jaar maken we een mooie fietstocht langs de Schelde en het mooie Scheldeland.
De fietstocht is iets langer dan vorige jaren maar wij voorzien voldoende stopplaatsen

Najaar (september- oktober): bezoek aan de hotelschool van Koksijde en tentoonstelling van Paul Delvaux

Zondag 8 november: Dierenzegening en paardenommegang.

Wegens het grote succes in 2025 komt er zeker een volgende editie.

Lezingen in voor- en najaar

Meer info in volgende nieuwsflash.

Zelf voorstellen voor activiteiten?

Stuur een mailtje naar hoembeka@gmail.com

De familie de Meester en het domein Expoel

In 2026 is het 250 jaar geleden dat de familie de Meester in de adelstand opgenomen werd.

Dit is voor Hoembeka de aanleiding om te onderzoeken wat de familie de Meester betekend heeft voor de gemeente Hombeek, en bij uitbreiding de stad Mechelen, en welke rol het domein Expoel hierbij gespeeld heeft.

Hierover zijn zo veel interessante gegevens beschikbaar dat Hoembeka beslist heeft om op zondag 21 juni (dag van Hombeek kermis) een tentoonstelling te organiseren over de familie de Meester en het kasteel Expoel.
Voor deze tentoonstelling zijn de voorbereidingen gestart onder leiding van Patrick Dalemans, en dit met medewerking van de familie de Meester (Rodolphe en Marina de Meester).

Tevens zal er een speciale uitgave van 't Ridderke hierover verschijnen, die eind maart aan onze leden zal bezorgd worden samen met onze volgende nieuwsflash.

Ook het dauwtrappen op 1 mei staat in het teken van Expoel met een wandeling door de tuinen van het kasteel.

Hierna een vooruitblik op onze volgende speciale uitgave van 't Ridderke Kasteel Expoel en familie de Meester

Al meer dan 750 jaar wordt er in Hombeek gesproken over "Expoel". Het domein Expoel en zijn bewoners bepaalden mee de geschiedenis van het huidige Hombeek en omstreken.

Deze periode samenvatten in enkele zinnen is niet eenvoudig. Verschillende bewoners, al of niet van adel, hebben er gewoond en gewerkt.
De familie de Meester werd in 1776 verheven tot de adelstand door Maria-Theresia (Wenen, 19 juli 1776), dit is dus 250 jaar geleden.

De familie de Meester, die sinds de 16de eeuw te Mechelen tot de gegoede stand behoorde, was vooral in het brouwersambacht sterk vertegenwoordigd. Sommige van de familieleden oefenden dit beroep werkelijk uit, anderen lieten zich in het boek van de meesters inschrijven met andere beroepsactiviteiten (meestal kooplieden), met de vermelding "heeft nooit gebrouwen" om toch hun rechten te kunnen vrijwaren. Dit omdat het brouwersambacht hun de mogelijkheid gaf om toe te treden tot het schepenamtb van de stad Mechelen. Hun invloed in de stad Mechelen was dermate gestegen in de 2de helft van de 18de eeuw dat Pieter IV de Meester de functie kon bekleden van raadsheer over de Berg van Barmachtigheid. Later volgden nog titels zoals baron met naamtoevoegingen als "de Betzenbroek", "de Heyndonk", en "de Ravenstein". Vele van de familieleden vervulden belangrijke functies.

Vermits het verhaal van domein Expoel en de familie de Meester de Ravenstein in het verleden een aantal raakpunten hebben, kunnen wij best het verhaal hierover als een geheel beschouwen.

Als een soort eerbetoon wil Hoembeka even stilstaan bij deze gelegenheid en speciaal onze ere-voorzitter Christian de Meester danken voor wat hij heeft betekend voor de heemkundige kring Hoembeka.

Wij nemen U mee in een soort tijdreis door het verleden en proberen U wegwijs te maken hoeExpoel en de familie de Meester met mekaar verbonden waren in het verleden.

Betaal nu uw lidgeld, dan ontvangt u de speciale uitgave van 't Ridderke "Domein Expoel en de familie de Meester" gratis, samen met volgende nieuwsflash.

VERDWENEN WINKELTJES IN HOMBEEK

NIEKE VAN DE KEUSTER & JAN PLASQUI

Het sympathieke winkeltje van Nieke van de Keuster stond in de Diepestraat aan de afslag naar de kerk. Men verkocht er schoolgerief, rookwaar, wijnen&likeuren en snoepgoed. Wat ons als kind vooral is bijgebleven waren: de mooie collectie nieuwjaarsbrieven en glazen en stenen knikkers (de marrebollen). Nieke (Sidonie Dierckx) deed de winkel en Jan Plasqui was koster in Hombeek en ook beroepsdrukker van geboortekaartjes, doodsbriefven enzomeer.

SCHILDERSWINKEL BIJ MENEKE EN HENRI DONS

Dé winkel voor verven, behangpapier en vloerbekleding stond voor de spooroverweg in de Stationsstraat 1. Verven, pigmenten en toebehoren werden geleverd door de Belgische verffabriek " **VERVEN GALLIC** " in 1927 opgericht in Bost, deelgemeente van Tienen. Meneke Van Praet-Dons en haar beeldmooie dochter Melanieke Dons (moeder van de kinderen Van Lint) deden de winkel. Henri Dons en zoon Frans stonden in voor de schilder-, de behang- en vloerbekledingswerken.

WINKELTJE VAN NIE VAN THÉ OP HET HEIKE

De voorgevel van het verbouwde winkeltje rechts van de kapel op 't Heike, toont nog duidelijk de contouren van de oorspronkelijke deur- en raamopeningen. Nie van Thé was de dochter van moeder **Theodora** Teugels en Louis Teughels vandaar "Nie van **Thé**". Het winkeltje was razend populair bij de jeugd voor zijn ruim assortiment aan snoepgoed, vuurwerk (fusee's) en ander springtuig. Vooral 's zondags na de Chiro was het er een drukte van belang. Nie reed ook regelmatig met haar bakfiets naar de groentemarkt in Mechelen om aankopen te doen voor haar winkeltje. Ze was een gekend figuur bij de marktkramers, waarmee ze graag een borreltje bleef drinken.

BERTHA VAN MOLLAT

Op de hoek van de Mechelseweg aan de dorpsplaats staat het huis van de familie De Kempeneer. In de twintiger jaren huwde zoon Emiel met Bertha De Neys in de volksmond Mille en Bertha van Mon Lat. Het was oorspronkelijk bakkerij. Het koppel bleef brood verkopen maar startte ook met een kruidenierszaak en de verkoop van huisgerief.

BIJ JOSA VA GUST VA JAKKES

Info : Theo Slachmuylders

Gust va Jakkas, zoon van So va Jakkas (So van den Eynde) huwde een Hongaarse vluchteling, Jozefa Strohblerger. Het koppel kwam in de Driesstraat in Hombeek wonen. Gust hovenierde en Josa opende een kruidenierswinkel. Ze verkocht er droge voeding, poetsgerief, tabak en sigaretten, chocolade, kaas, salami en ... houten klompen. Josa had een zachte stem en voelde met iedereen mee. Als de winkel gesloten was kon je zonder problemen langs achter een klopje op de venster geven. Hovenier Gust kwam af en toe het paard lenen van de Grenshoeve waarvan Frans Slachmuylders in 1953 eigenaar was. In ruil kwam hij meewerken op de boerderij tijdens de oogst - en bloemkolentijd

VICTORREKE VAN 'T GEDEGGER IN 'T KLEIN GENT

Victor en Alice Goossens-Boey hadden een winkeltje op het gehucht het Regular in de volksmond "t Klein Gent". Aanvankelijk was er alleen een inkom achteraan, wat bij slecht weer soms aanleiding gaf tot wat gedegger in de modder. Men kon er zowat alles kopen : kruiwagens, potten en pannen tot zelfs ne moor met een fluitje !

MARIA VAN DE COMPERATIEF

Het kruidenierswinkeltje van Frits Teughels en Maria Nuytkens maakte deel uit van de christelijke coöperatieve De Welvaart / Le Bien-Etre. In de volksmond kreeg het daarom de naam : "Bij Maria van de Comperatief" of "Den Bienetree". Frits va Mates zorgde voor de verse groentjes in de Oude Zennebedding, nu Egleghemvijver en Maria stond achter den toog. In zijn vrije tijd volgde Frits een cursus meubelmaken en sculpteren in Mechelen. Menige hallkast en gesculpteerd bed kan men nog terugvinden in de naaste familiekring.

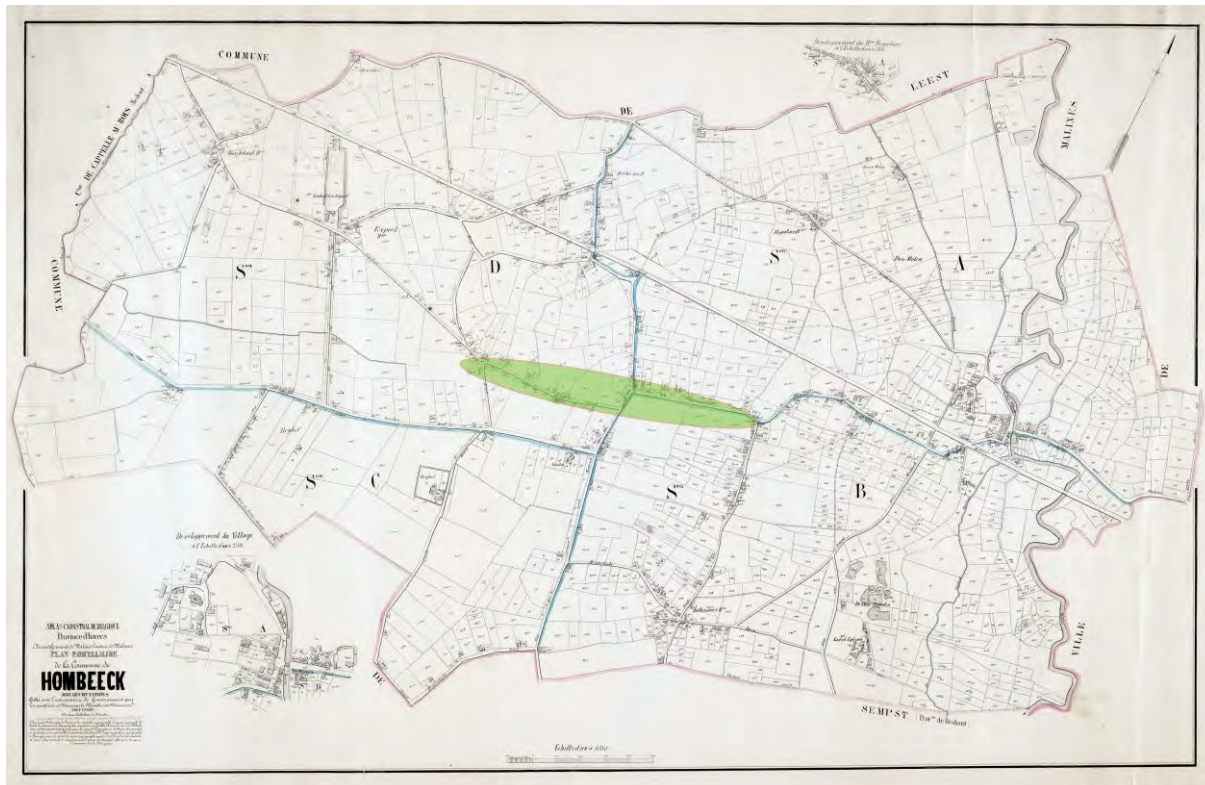
Herman Van Lint

Toponymie / Etymologie – 5

Onze woorden hebben een lange geschiedenis achter zich. Voortdurende aanpassingen en veranderende omstandigheden hebben voor velen onder ons ervoor gezorgd dat we helemaal niet meer weten waar ze vandaan komen.

Etymologie en toponymie zijn immers nauw verwant aan elkaar.

Gijsbeekstraat / Zepstraat

Twee straten die ter hoogte van het kruispunt met Heike (vroeger Beffestraat) en Boterstraat op elkaar aansluiten.

Gijsbeekstraat

1491 → een vermelding in de parochieregisters *‘in de prochie van Hombeek te Gaesbeke op d’overloopveldeken’*.

In 1523 en 1538 zijn er ook notities die het hebben over GAESBEKE.

In 1615 de vermelding de *‘GASEBEECK’* en in 1627 lichtjes anders geschreven de *‘GAESBEECK’*.

Duidelijk is hier het gegeven **‘beek’**.

Er was toen een beekje dat zijn oorsprong kende omtrent het **‘Heihof’** (kennen we nu als **‘Hof ter Heide’** - ook wel eens **‘Bontridder’** genoemd in de Hombeekse omgangstaal - in de Walestraat) en uitmondde in de Zennebeek (deze beek had haar oorsprong in de **‘Boksheide’** – te situeren in de velden die gelegen zijn ten zuiden van de Zepstraat en tussen de Boterstraat en Kattestraat). De Zennebeek, zoals de naam aangeeft, mondt in de Zenne.

‘BOSKHEIDE’ vraagt enige verduidelijking.

1627 → *twee bunder lants onder Smalbrabant, op de boksheyde* die in 1712 totaal anders geschreven en vermeld werd als *‘Boekhije’*.

Volgens Jan Van Acoleyen – *landmeter en zijn kaartboek (Generaale Methinge ende Caertboek der prochie*

van Hombeek, lande der provincie van de stadt Mechelen ende onder desselfs districit gelegen) uit 1712 – krijgen we volgende verklaring: *‘Heide gelegen tusschen de huidige Katte-, Zijp-, Veken- en Boterstraeten, deels op Smalbrabant en op Mechels Hombeek* (Hombeek was nog niet de samenvoeging van wat we nu kennen). Het bepalend lid schijnt de familienaam **‘BOK’** te zijn (een vroegere eigenaar) of wel een vervorming van *‘beukboom’*.

Verder leert de toponymie ons dat GAAS de bronnaam is met als betekenis *‘gistende opborrelende bron’*. Mogelijk was er ook wel een specifieke geur aanwezig tijdens natte seizoenen. Maar eveneens kan etymologisch bekeken **‘GAAS’** (afleiding van het Germaanse **‘GAZ’**) garant staan voor de naamgeving. Dit betekent zoveel als omgeven met doornstruiken.

De beek kent haar oorsprong te midden van velden en mogelijk was dat een behoorlijk waterrijk gebied en de aanwezige begroeiing onder te brengen bij de doornstruiken.

1860 → de schrijfwijze wordt op de Popp-kaart als **‘GIJSBEEK’** genoteerd (POPP → *Brugse drukker-uitgever Philippe Chrétien Popp ontleende zijn naam aan de kaarten die hij commercialiseerde aangaande het Belgische kadaster*).

Zepstraat

1440 → bekend als de *Zijpstraet en gelegen aan de waterlee*.

Een *‘waterlee’* is een synoniem voor *‘zijp’* en het deeltje *‘lee’* geeft aan dat het een waterrijk gebied is met aanwezigheid van een kleine gracht en dat alles net iets lager gelegen is dan de directe omgeving. Denken we maar terug aan de diverse keren van het onderwaterlopen van de rij kleine huizen op het einde van de Zepstraat (ter hoogte van de oude Bankstraat) vorige eeuw.

In de periode 1447-1567 geven diverse notities de naam Zepstraat al weer.

Op de oude Popp-kaart vinden we nog een andere schrijfwijze terug → SUEPSTRAET.

Wat een zekerheid is ... de beide straten (aansluitend op elkaar) kregen hun naam door de onmiddellijke omgeving van de aanwezige beken/grachten die al door de toenmalige bewoning een naam hadden gekregen.

BRONMATERIAAL: Toponymica XI/2 / POPP-kaart / Digitale Bibliotheek der Nederlandse Letteren / Etymologisch woordenboek / Wikipedia

**Wil je meer informatie over
onze werking, kijk op
www.hoembeka.be of**

SCAN ME

(Vergeten) Gereedschap - 5

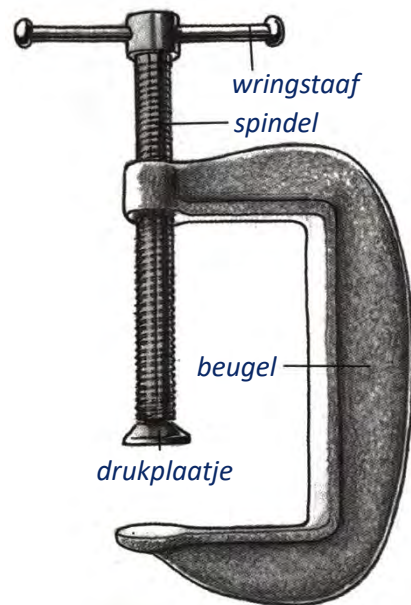
Klemgereedschap

In het Hombeeks dialect hebben we het dan meestal over een 'serzjant'.

De link met de Franse benaming is overduidelijk → 'serre-joint' – *verbastering van de militaire rang die zijn oorsprong kent in de middeleeuwen en terug te brengen is naar het Angelsaksisch of Oudfrans "sergent" of "serjeant" en zoveel betekent als 'hulpje'.* Dit gereedschap is zodoende een zuiver hulpmiddel en in zijn moderne vorm taalkundig de naam 'lijmknecht' meekrijgt.

Voor zover bekend werd het eerste metalen klemgereedschap in de late middeleeuwen gebruikt. Langzamerhand zijn allerlei types ontstaan. Sommige klemmen dienen om materiaal tijdens montage vast te houden, andere om grote druk te verkrijgen bij lijmverbindingen. Klemmen bestaan in diverse formaten.

De 'ketelklem'

Afmeting: diverse formaten.

Materiaal:

- beugel uit licht metaal of gietijzer
- spindel uit staal.

Doel: vasthouden of klemmen van verbindingen, zowel metaal als hout.

Het drukplaatje is soms op een kogelscharnier gemonteerd zodat ook bij verbinding met een onregelmatige vorm er stevig klemwerk mogelijk is.

De 'meubelmakersklem'

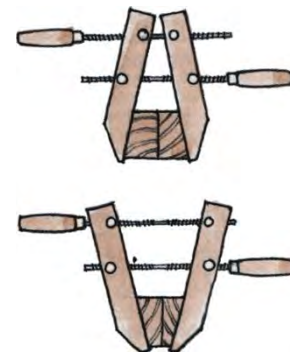
Afmeting: een bereik van 50 tot 300 millimeter.

Materiaal:

- bekken uit hardhout
- spindel uit staal.

Doel: taps gevormde werkstukken klemmen.

Dit type is één van de weinig overgebleven modellen die nog hout als bekkenmateriaal heeft. De tegenover elkaar liggende spindels zorgen ervoor dat onder diverse hoeken het nodige klemwerk kan uitgevoerd worden. Je kan ze hier en daar nog vinden bij oudere montagehallen.

De 'lijmtang'

Afmeting: een bereik van 100 tot 1000 millimeter.

Materiaal:

- bekken uit smeedijzer
- spindel uit staal
- geleider uit staal
- handvat uit hout of kunststof.

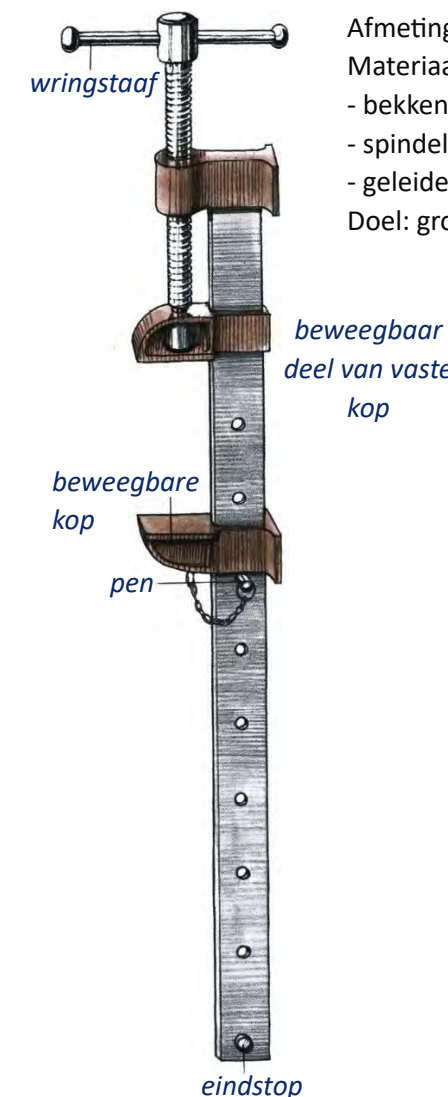
Doel: houtverbindingen tijdens het lijmproces stevig aangeklemd houden.

Dit type is het meest gebruikte en ook bekendste klemgereedschap.

Bij het gebruik kan best beschermmateriaal (houten blokjes/kunststof plaatjes) tussen de vaste bek en het drukplaatje voorzien worden.

De moderne versies hebben standaard, bij aankoop, een (verwijderbare) kunststof bescherming.

De 'lijmknecht'

Afmeting: een bereik van 460 tot 1370 millimeter.

Materiaal:

- bekken uit smeedstaal
- spindel uit staal
- geleider uit staal

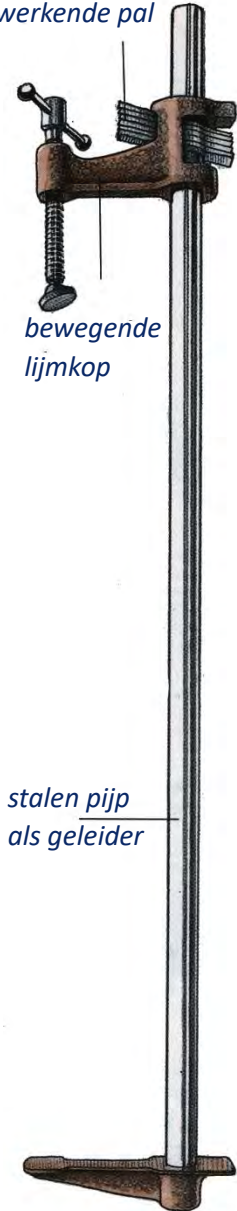
Doel: grotere werkstukken klemmen tijdens lijmproces.

De lange stalen geleider is op regelmatige afstanden van gaatjes voorzien, waarin de pen van het bewegende deel van de bekken past (deze worden ook wel de lijmkoppen genoemd). Door middel van die bewegende lijmkop kan het gereedschap op het juiste bereik voor het werkstuk ingesteld worden. Met de spindel van de vaste kop wordt dan de benodigde druk bekomen. Ook hier wordt best beschermmateriaal voorzien tussen het werkstuk en de lijmkoppen. Vermits het hier meestal gaat over grote werkstukken heb je er minimaal twee bij de hand en zelfs drie is geen overbodige luxe.

Bij het gebruik draait men de spindels van de diverse lijmknachten gelijkmatig aan zodat de druk niet te hoog wordt op één plaats en schuintrekken of beschadiging optreedt.

De 'lijmknecht met pijpgeleiding'

*In één richting
werkende pal*

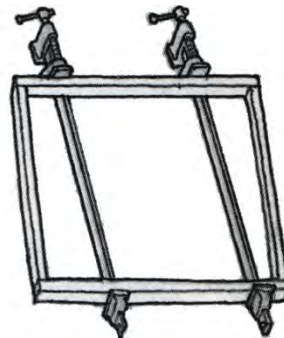
Afmeting: een bereik naar behoeften – pijpdiameter 12 of 19 millimeter.

Materiaal:

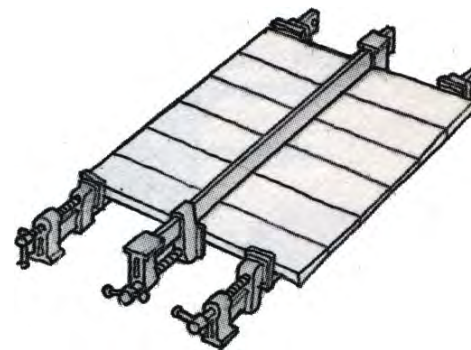
- lijmkoppen uit smeedstaal
- spindel uit staal
- pijp uit staal

Doel: zeer grote werkstukken klemmen tijdens lijmproces.

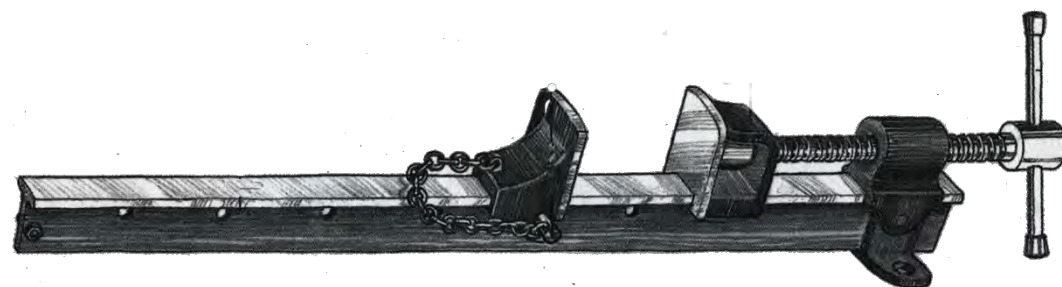
Een raamwerk inspannen

Planken aan elkaar lijmen

Voor het zeer zwaar klem- en perswerk maakt men wel eens gebruik van onderstaand model

De 'Jetklem'

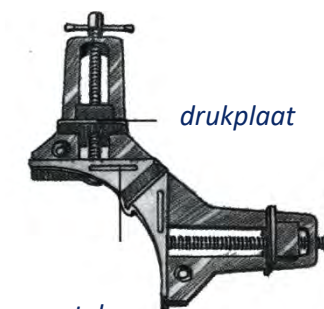
Afmeting: 300 – 600 – 900 millimeter.

Materiaal: staal

Doel: werkstukken inspannen.

De lijmkoppen hebben hier beweegbare drukplaten. Ze hebben eveneens een hefboomachtig mechanisme om, eens opgespannen, de druk te handhaven.

De 'Verstekklem'

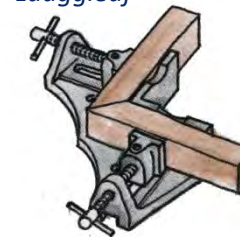
Bereik: 50 tot 115 millimeter.

Materiaal: lichtmetaal – gietijzer

Doel: verstekverbindingen inklemmen tijds het lijmproces.

Een verstek is de technische term voor een hoekverbinding tussen twee onderdelen.

*verstek-
zaaggleuf*

Dit klemgereedschap heeft 2 drukplaatjes die elk door een spindel worden bediend. Ze staan onder de perfecte hoek van 90° ten opzichte van elkaar.

De voorziene zaaggleuf in de hoek is handig om het werkstuk onder de juiste hoek te zagen en daarna via een aangebrachte lijmlaag netjes tegen elkaar gedrukt te worden en zo een haast naadloze verbinding als eindresultaat op te leveren.

Naast dit soort klemgereedschappen zijn er nog tal van varianten met aanvullende mogelijkheden.

Bijvoorbeeld voor het spannen van ronde/ovale werkstukken wordt wel eens een klemband gebruikt. Een nylon band wordt om de constructie gelegd en met een ratelklem op spanning gebracht. Zij die ooit al eens wat hebben vastgesjord, op een aanhangwagen bijvoorbeeld, kennen dit riemmechanisme zeker. De klemkracht die hier verkregen kan worden is bijzonder hoog. Bij houten constructies is het dus raadzaam niet te overdrijven om barsten en/of breuken te vermijden.

ratelklem

Meer info
www.hoembeka.be
hoembeka@gmail.com

SCAN ME

Lucky Looks & co

Hombeeksesteenweg 125
2800 Mechelen

0486/95.01.95

www.luckylooks-co.be
@luckylooksenco

Grenshoeve

VERS GRENSHOEEVLEES
'ABERDEEN ANGUS'

www.grenshoeve.be

Den Boskant

denboskanthombeek@gmail.com
Bosstraat 18a
2811 Hombeek
0469/64.89.91

Open van april tot september
van woensdag tot zondag
13.00 tot 20.00 uur

LUC VISHANDEL - TRAITEUR

VISHANDEL TRAITEUR LUC
LEOPOLDSTRAAT 6
1980 ZEMST
TEL. & FAX 015 614 144

SPAR
Hombeek

Uw Vers Specialist

V.A.C. & Partners Real Estate Advisors

Nadia Jelassi
Erkend vastgoedmakelaar Biv 503329
Zaakvoester
Houtestraat 62 B-2811 Mechelen
+32 (0)475 478 477 info@vac-online.be
www.vac-online.be
bereikbaar van maandag t.e.m. zaterdag van 8u tot 22u

Waar u ook voor gaat,
wij gaan met u mee.

KBC Bank & Verzekering
Grote Markt 27
2800 Mechelen
015/298200
mechelen.centrum@kbc.be

KBC Bank & Verzekering *Wij gaan met u mee*

Jan Verbergt
uit sympathie

ARGENTA
Hombeek / Leest / Kapelle-op-den-Bos
De Jongh - Gits BV

Hombeek@argenta.be • 015/41.09.90

COIFFURE NICOLE

Gemeentestraat 29
Hombeek

Apotheek Asselman

Hombekerkouter 39
2811 Hombeek
Ma-Vr 8.45-19u
Za 8.45-13u

Proxy Leest

Ook open op
zondagvoormiddag

Crelan

KANTOOR WILLIAM CORNETTE BVBA
VERZEKERINGEN - BANKZAKEN
BANKSTRAAT 7
2811 MECHELEN-HOMBEK
TEL: 015/414819 - FAX: 015/424092
william.cornette@porpma.be

XL
REKLAME

Mark Deckers
pâtisserie

Fr. Reynierstraat 44
2811 Hombeek
tel.: 015/41.25.76

Hoeven met een geschiedenis

Het Huis ten Halve Heike 1 Voormalige hoeve van Miel Van Doren

De laatste decennia van vorige eeuw onderging de landbouw en veeteelt enorme veranderingen. De eeuwenoude schilderachtige hoevegebouwen voldeden niet meer en werden meestal eerst verbouwd en aangepast en uiteindelijk vervangen door grote betonnen loodsen. Andere bedrijfsopvattingen, mechanisatie, automatisering, nieuwe teelten en technieken, wijziging van de bedrijfsstructuur naar landbouwvennootschappen resulteren o.m. in schaalvergroting, ook omdat er sneller wordt aangekocht en geïnvesteerd i.p.v. gemaakte winsten naar de belastingen te zien verdwijnen. De typische oude hoeven in hun oorspronkelijke staat, door verschillende generaties ongewijzigd gebleven, worden zeer zeldzaam. Voor de bouw ervan kwamen geen grote architecten te pas maar het was de boer zelf die de werken coördineerde. Het metselwerk, het optrekken van lemen wanden, het timmerwerk voor de gebinten en balken, de stro- of pannendaken, het schrijnwerk voor ramen en deuren, gebeurde door gespecialiseerde vaklui, dikwijls bijgestaan door familieleden en burens.

De bedrijfsgebouwen van de boerderij bestonden uit stallen, schuren, berging voor de werktuigen e.a. Afhankelijk van de grootte van het hof werd er veelal ook geboterd, kaas gemaakt en brood gebakken in een afzonderlijk gebouwtje uit voorzorg om brand te beperken. Soms werd er zelfs cider en jenever gestookt voor eigen gebruik en verkoop. Niet zelden was er eveneens een herberg aan verbonden.

HET HUIS TEN HALVE

De herberg, boerderij en veehandel werd gebouwd door Petrus Joannes Verlinden (1801) en echtgenote Joanna Catharina Peeters (1802). Zij kregen zes kinderen:
1 Joannes Antonius (1829-1853)
2 Joannes Franciscus (1831-1911)
3 MARIA CLOTILDIS (1834-1910). Zij huwde met JOANNES VAN BEVEREN (1819-1880). Dit waren de grootouders

van Miel Van Beveren, Gijsbeekstraat 51.
4 Isidoor (1837-1921)
5 Maria Virginia (1840-1900)
6 Maria Catherina (1843-1873), was zuster bij Maricollen van Emmaüs te Leuven.

Op het kruispunt van twee belangrijke wegen, nl. van Mechelen naar Kapelle-op-den-Bos en van Zemst-Laar naar Leest, en bovendien centraal gelegen in Hombeek, speelde deze afspanning (herberg) een belangrijke rol.

De buitenmuren van de hoeve zoals velen onder ons deze nog kenden, waren 'gerotst'. De binnenmuren waren nog van leem die op gevlochten twijgen en latjes werd uitgesmeerd. Voor die tijd moet deze typisch Vlaamse hoeve van het langgeveltype, wel best groot geweest zijn en wellicht bewoond door een 'herenboer'. Verschillende kleine zolderkamertjes verwijzen naar knechten en meiden die er onderdak vonden. Het woonhuis is volledig onderkelderd. Naar verluidt overspannen zware eiken balken de drie grote kelders. Enkel de stal uit 1943 had een stenen gewelf. De boerderij en de schuur waren oorspronkelijk niet verbonden. De inrijpoort dateert van hetzelfde jaar.

DE BEWONERS

In de 19de eeuw was het geheel, de boerderij én de gronden, eigendom van de

familie Van Beveren, van de hoeve aan de Gijsbeekstraat 51
In 1903 werd de hoeve verkocht voor 7000 fr. aan Frans Rumold Van Camp. Op het ogenblik van de verkoop woonden er Franciscus Verlinden, de toenmalige eigenaar en zijn zus samen met hun ongehuwde kozijn 'Fransooi' Van Beveren. Het drietal nam nadien zijn intrek bij pastoor Van Beveren te Groot-Bijgaarden.

Na de sluiting van de herberg, kwam er een café aan de andere kant van de straat met de naam 'Huis ten Halve'. Voor de oorlog stopte de lijnbus nog aan het nieuwe 'Huis ten Halve' én aan het oude.

De nieuwe boer, eigenaar van de boerderij én pachter van de gronden, woonde voordien in een lemen hoeve mét wagenmakerij in de Drapstraat, nu Moerstraat. Dit gebouw moest verdwijnen omwille van de jaarschaal en bouwvalligheid.

Frans Rumold Van Camp was vlasteler. De put van de roterij is nog steeds merkbaar in de Moerstraat, zo'n 100 m voorbij dat laatste huis, aan de linkerkant. Omdat Moerstraat en Brededriesstraat toen nog geen verhard wegdek hadden

zat Van Camp voortdurend in het slijk en hield er de bijnaam 'Sus Slijk' aan over. De oudste inwoners van het Heike kunnen nog heel wat vertellen over de verhuis waarbij heel de buurt meehielp. Met paard en kar, kruiwagens en te voet nam deze grote onderneming dagen in beslag.

Van Camp moet wel een ondernemend man geweest zijn. Hij was een van de eerste bloemkoolboeren van Hombeek en was ook politiek bedrijvig: vanaf 1910 raadslid, menigmaal schepen en in 1944 burgemeester. Van tegenslag bleef hij niet gespaard. In 1909 verloor hij zijn echtgenote Anna Catherina Buelens. Zij had zich gekwetst bij de oogst en na heel wat lijden overleed zij op 43-jarige leeftijd.

Hun kinderen:

- 1 Pieter Jan Van Camp (1892) x Josefien De Wit. Hij woonde op de Brededries en later in Zemst-Laar.
- 2 Rosalie Van Camp, overleed als kind.
- 3 Florentine Melanie Van Camp (1895) x Lode Wielandt, Nieuwkerken-Waas.
- 4 Marie Josephine Van Camp (1896) x Jan Verdoodt. Woonden in Zemst.
- 5 Marie Rosalie Van Camp (1898) x Jan Lauwers. Woonden in Zemst-Laar.
- 6 Alfons Egied Van Camp (1899) x Van Hoof, Leest.
- 7 Maria Hortensia Van Camp (1901) x

Achterzijde Huis ten Halve

Delbaen. Woonden in Nieuwkerken-Waas. 8 Jan Frans Van Camp (1902), overleed als kind.

9 Hubertha Van Camp (1904) x Moons. Zij nam de boerderij van haar vader over maar overleed reeds in 1933.

10 Leonie Rosalie Van Camp (1906) x Emiel Van Doren, afkomstig van de boerderij op de Plein. Zij zette de melkronde in Mechelen stop om het bedrijf op zich te nemen. Zo was de opvolging verzekerd. De overnameprijs bedroeg in 1933 75000 fr. Miel Van Doren beëindigde zijn job als werknemer bij de molens Nielsen en werd zelfstandige.

Zij kregen vijf kinderen:

- 1 Francine Van Doren (1933) x Jef

Vermoesen, bijgenaamd 'Jef Koekelaar'. Zij baatten een bedrijf uit in Eppegem.

2 Edward Van Doren (1935), was hoofdonderwijzer van de Gemeentelijke Basisschool, nu 'De Esdoorn' x Rein Keuleers.

3 Bertha Van Doren (1939), overleed als kind.

4 Jozef Van Doren (1942) x Mia Keuleers. Zij baatten een bedrijf uit op 't Heike.

5 Gustaf Van Doren (1949) x José Lauwers.

Na het overlijden van het echtpaar Miel Van Doren- Leonie Van Camp en de kinderen die elders hun geluk zochten, bleef de hoeve in onverdeeldheid en stond vele jaren leeg en raakte in verval.

De familie Emiel Van Doren (zoon Edward ontbreekt) - 1957

Ward Van Doren mijmerde ooit over de toekomst ervan: "Zal het een baancafé worden, dancing of restaurant of wordt het een buiten- of vast verblijf van iemand die terug naar de natuur wil, of een gemeenschapshuis met museum voor landbouwalaam?"
Feit is dat de hoeve uiteindelijk verkocht, gedeeltelijk afgebroken en verbouwd werd tot woonhuis.

Theo.

Bronnen: fragment uit de Poppkaart,
Eigen interview uit eind jaren 70.

Retouradres:

R. Schelkens
Bankstraat 158
2811 Hombeek

Driemaandelijks tijdschrift P209706

Afgiftekantoor 1980 ZEMST

Algemene vergadering en nieuwjaarsreceptie vrijdag 23 januari om 20 uur in het dorpshuis

De bestuursploeg van Hoembeka nodigt alle leden uit voor de nieuwjaarsreceptie met aansluitend onze jaarlijkse algemene vergadering.

Programma

Ontvangst in het oembeiks
met een drankje en een hapje
Terugblik op de activiteiten van 2025
Vooruitblik op de activiteiten van 2026
Benoeming effectieve leden Hoembeka
Goedkeuring van de jaarrekeningen

Volgens de statuten kunnen Hoembeka-leden, die regelmatig aan de activiteiten deelnemen, zich kandidaat stellen als "effectieve leden" van de Heemkundekring Hoembeka vzw.

Leden die nog geen effectief lid zijn, kunnen hiervoor hun naamopgeven aan onze voorzitter, liefst per mail, rene.schelkens@gmail.com, en dit uiterlijk 10 januari 2026.

De nieuwe kandidaat effectieve leden kunnen dan, na goedkeuring op de Algemene vergadering, geldig stemmen voor alle agendapunten van deze Vergadering samen met de andere effectieve leden en de bestuursleden.

Na de vergadering kan nog wat nagepraat worden en zorgen we voor koffie of thee met een versnapering.

Lidgeld 2026

Ook voor 2026 geen verhoging van het lidgeld.

Lidgeld gezin:	€ 20
Lidgeld alleenstaande:	€ 15
Lidgeld erelid:	€ 30
Lidgeld sponsor:	€ 40

Betaal nu uw lidgeld voor 2026 op rekening van Hoembeka BE73 7332 1720 5460 met vermelding van lidgeld 2026. Graag ook vermelding van straatnaam en huisnummer. Deze gegevens krijgen we niet meer van de bank maar hebben we nodig om de betalingen correct te verwerken.

Met veel genoegen bezorgt Hoembeka aan al zijn leden bijgesloten speciale editie van 't Ridderke "De familie de Meester en het kasteel Expoel".

In 1776, dus nu 250 jaar geleden, werd de familie de Meester in de adelstand opgenomen. Dit is voor ons de aanleiding tot de uitgave van deze publicatie en een tentoonstelling hierover in het dorpshuis.

De familie de Meester was al van in de zestiende eeuw een belangrijke familie in Mechelen zowel in het bedrijfsleven als in de politiek.

De link met Hombeek komt vooral door het domein en het kasteel Expoel, waarvan de familie de Meester eigenaar werd in 1736.

Vanaf die periode is de familie de Meester ook belangrijk geweest zowel voor Hombeek als voor de omliggende gemeenten.

Bijkomende exemplaren van deze uitgave kunnen tot 1 mei aangekocht worden aan een speciale ledenprijs van € 7 (normale prijs: € 10). Na betaling van € 7 per exemplaar op de rekening van Hoembeka BE73 7332 1720 5460 met vermelding van uw adres worden deze binnen de week thuisbezorgd in Hombeek. Opsturen met de post kan ook mits extra betaling van de portkosten van € 4,74 per exemplaar.

Denk ook nog even aan de betaling van uw lidgeld. De leden die nog geen lidgeld betaald hebben ontvangen een herinneringsbrief samen met deze nieuwsflash.

Onze activiteiten voor 2026

Vrijdag 3 april: Lezing door Eric de Maerteleire "Gezond eten, gezond ouder worden"

Donderdag 23 april: daguitstap naar Antwerpen: info en inschrijven blz. 2 en 3.

Vrijdag 1 mei: dauwtrappen aan het kasteel Expoel: info en inschrijven blz. 4 en 5.

23 tot 27 mei: Hoembekareis naar de Oisestreek in Frankrijk: deze reis is volzet.

21 en 28 juni: tentoonstelling: Kasteel Expoel en de familie de Meester.

Zondag 23 augustus: jaarfeest in feestzaal De Venkel in Kortenberg.

Donderdag 27 augustus: fietstocht Klein Brabant - Scheldeland.

Donderdag 8 oktober: Bezoek Hotelschool Koksijde en museum Delvaux.

Donderdag 26 oktober: lezing door Tamara Ingels "Breugel, de Vlaamse schilder".

Zondag 8 november: Dierenzegening en paardenommegang.

Daguitstap Antwerpen Donderdag 23 april 2026 Diamantmuseum DIVA en STADHUIS

Antwerpen staat wereldwijd bekend als de diamantstad van de wereld. Al sinds de 15de eeuw speelt de stad een sleutelrol in de diamanthandel. In het Diamantkwartier wordt maar liefst 85% van alle ruwe diamanten verhandeld. We duiken in de wondere wereld van de edelsmeedkunst, diamanten, juwelen en zilver. Met de gids ontdekken we de vaste expo "A Brilliant Story", hij vertelt ons de geheimen van de Antwerpse diamant-geschiedenis en de kunst van het zilver.

We starten op de tweede verdieping in de grondstoffenzaal, nadien dalen we af naar de Kluis en het Boudoir, vervolgens bezoeken we de Eetkamer, de Handelskamer en het Atelier en eindigen in de Wonderkamer. De rondleiding doorheen het museum volgt de weg van de grondstoffen, vanaf de mijn tot het eind-product. Het wordt een tijdreis van 550 jaar diamant en zilver. De gids laat je stilstaan bij de verschillende materialen en technieken en brengt de voorwerpen tot leven met boeiende anekdotes en verhalen.

Na deze "brilliant" rondleiding stappen we gezwind naar "De Bomma", waar ons een heerlijke middaglunch wacht.

In de namiddag verwachten ze ons in het Stadhuis, "Het Stadspaleis van de Sinjoren". We brengen er uiteraard een bezoek aan het "Schoon Verdiep". Het stadhuis is het kloppende hart van de politiek. Het werd gebouwd in de 16de eeuw. Architect Cornelis Floris de Vriendt koos voor een unieke combinatie van een traditionele stijl met vernieuwende elementen uit de Italiaanse renaissance. Sinds 1999 prijkt het gebouw op de Unesco Werelderfgoedlijst. Dankzij de restauratiewerken van 2018 tot 2022 schittert het gebouw weer als vanouds, zowel langs de buitenzijde als binnenin. De buitengevel werd gerestaureerd naar het kleurenpalet van een gravure uit 1565. De 27 vlaggen die de gevel sieren, vertegenwoordigen de landen van de Europese Unie en de landen die een consulaat hebben in Antwerpen.

We starten het bezoek bij de prachtige buitengevel om vervolgens af te zakken naar de gelijkvloerse verdieping, waar een interessante tentoonstelling over de geschiedenis van dit bijzonder gebouw gepresenteerd wordt. Nadien begeven we ons naar het befaamde "Schoon Verdiep" met de sierlijke eretrap. We bewonderen er de pracht en praal van de mooiste verdieping van het stadhuis.

De gids vertelt ons over de unieke bezienswaardigheden en de sociale, culturele en politieke betekenis van de indrukwekkende

zalen. Bij het einde van de rondleiding verlaten we het Paleis van de Sinjoren via de prachtige eretrap en zoeken een gezellige drankgelegenheid op om de dag af te sluiten.

Laat je betoveren in het fonkelende belevingsmuseum DIVA en de pracht van "Het Paleis van de Sinjoren"!

Inschrijven daguitstap Antwerpen

PRAKTISCH

Kostprijs All-in € 90,00

Vertrek om 09.15 uur op de parking KWB Hombekerkouter
Aantal deelnemers: maximum 40 (Beperking in het stadhuis)
Terug in Hombeek rond 18.30 uur

INBEGREPEN

Inkom en rondleiding met gids in het DIVA Diamantmuseum
Rondleiding met gids in het STADHUIS
Middaglunch all-in in restaurant De Bomma:
Voorgerecht - hoofdschotel
Dranken: bier **of** wijn **of** frisdrank
koffie of thee

INSCHRIJVEN

door overschrijving van € 90,00
op rekening van Hoembeka
BE73 7332 1720 5460
voor 10 april 2026

Dauwtrappen op 1 mei

Naar jaarlijkse traditie trekken we de wandelschoenen aan om op deze internationale en wettelijke feestdag in eigen dorp op verkenning te gaan.

We vertrekken stipt om 7 uur aan kasteel Expoel, als onderdeel van de viering van 250 jaar familie De Meester op deze locatie.

De indrukwekkende dreef met eiken liet Balthazar Moretus, grootaalmoezenier van Antwerpen, aanleggen en gaf zo zijn buitenverblijf het uitzicht van een statig herengoed. Van Michiel Locquet, burggraaf van Ophombeek, kreeg hij de toelating om een dubbele rij bomen aan te planten.

Op het einde van de Rechtestraat staat een Mariakapel, gebouwd in 1953, op grond van baron De Meester, n.a.v. het Mariajaar met de steun van het comité met Karel Meeus. De steenkapper was Theodoor Selleslagh. Mgr. Schoenmaeckers heeft het ingewijd.

Hiernaast een pentekening van Hombekenaar Bob Broers van het kapelletje aan het eind van de Rechtestraat.

We keren terug om af te slaan in de veldweg 'Witte Broeken', zo genoemd vanwege de laag gelegen akkers en weiden die in de winter vaak blank stonden. Bij strenge vorst was het een geschikte plek om de schaatsen aan te trekken.

De Bosstraat verwijst uiteraard naar het gehucht dat pas laat ontbost werd ten behoeve van de landbouw.

De hedendaagse landbouw en veeteelt is met mega-grote gebouwen zichtbaar aanwezig.

Aan de oude linde treffen we een boomkapelletje aan, eveneens opgericht n.a.v. het Mariajaar en onderhouden door de buurtbewoners.

Expoel behoorde niet tot Brabant, maar was een enclave in Ophombeek, een zelfstandig leengoed van de heren van Grimbergen.

De oudst bekende bewoonster is Catharina Raduaerts die huwde voor 1272 met Jan de Axpoele.

Balthazar IV Moretus die in 1716 drukkerij Plantin erfde en Expoel van zijn schoonmoeder, maakte er een zomerverblijf van en herbouwde het kasteel in baksteen en witte steen.

Diezelfde Moretus legde het barokpark aan naar Frans model met aan de westzijde een uitbreiding met lanen in stervorm.

In 1736 kwam het hele domein in handen van de familie De Meester.

Veel later, in 1835, werd voor de aanleg van de spoorlijn Mechelen-Dendermonde, een deel van de tuin onteigend.

Na de gebruikelijke jeneverstop hebben we de gelegenheid om in het domein een kijkje te nemen.

Tot slot begeven we ons naar de Houtestraat nr. 5, bij Linda en Eric, waar het spek met eieren klaarstaat, zoals de traditie het voorschrijft.

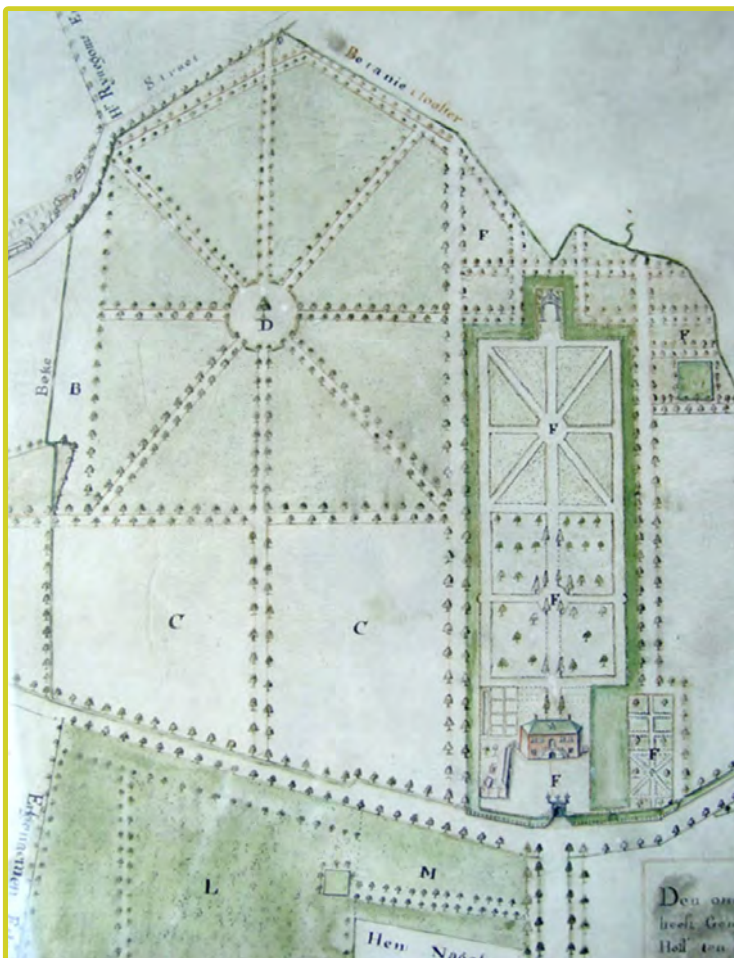

Foto: detail van het originele plan van de de tuin - rechts is de tuin in Franse stijl te zien - inks de bomenlaan in stervorm. Bij de aanleg van het spoor Mechelen - Terneuzen in 1835 wordt een deel van de tuin afgesneden en verdwijnt groten-deels het linkse deel van de aanplantingen.

Inschrijven dauwtrappen

PRAKTISCH

Vertrek van de wandeling om 7 uur
aan het kasteel Expoel.

Spek met eieren kort na 9 uur
bij Linda en Eric, Houtestraat 5.

INSCHRIJVEN

door overschrijving van € 23,00
op rekening van Hoembeka
BE73 7332 1720 5460
voor 20 april 2026

Het is aangeraden om passend
schoeisel en kledij te voorzien.
Op sommige plaatsen kan het een
beetje modderig zijn na veel regen.

(Vergeten) Gereedschap - 6

Zagen - Houtbewerking

De 'HANDZAAG'

In Vlaanderen noemt men de handzaag ook wel 'Sint-Jozefszaag', of afgekort in het Oembeiks → 'Zjefzaag'. Een verwijzing naar Sint-Jozef, de patroonheilige van schrijnwerkers en timmerlui.

Dit type zaag heb je diverse lengten → tot 600 mm
Naargelang de lengte krijgen ze ook een typische naam.

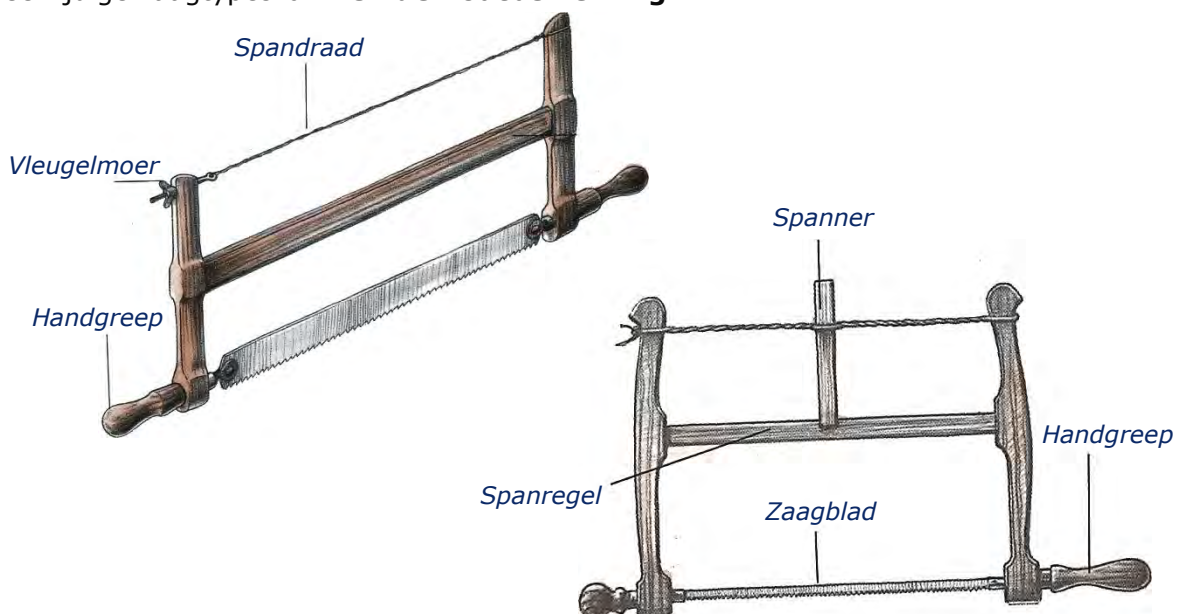
- de korte handzaag – *de maar half zo grote handzaag om vlot werken mogelijk te maken staande op een ladder, in kleine ruimten en voor minder nauwkeurig werk.*
- de afkortzaag – *kleinere zaag om nauwkeurig dwars op de nerf te zagen – het inkorten van latten, lijsten en kleine balkjes ...*
- de schulpzaag – *zaag om planken met de houtnerf mee te zagen – in de lengterichting zagen.*

De vertanding: 6 tot 11 tanden per duim (1 duim = 25.4 mm).

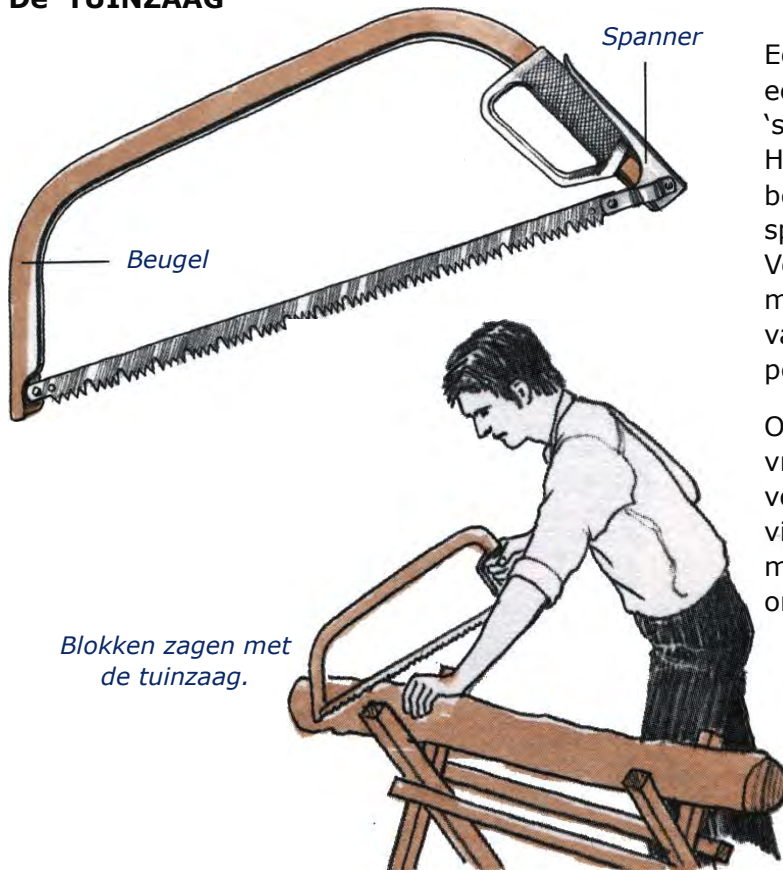
De moderne versie van deze zaag heeft meestal een handvat uit kunststof en de rug is recht en niet meer gegolfd. Het stalen zaagblad heeft ook een teflonlaag zodat de zaag soepeler loopt. De tanden zijn ook extra gehard en blijven tot vijfmaal zolang scherp tegenover de ongeharde tanden. Een nadeel is dat het vijlen van de tanden niet mogelijk is en eenmaal de zaag bot ze nog moeilijk terug in optimale conditie te krijgen is.

De 'SPANZAAG'

De traditionele handzaag waarbij het zaagblad onder **spanning** wordt gehouden door een houten frame en een touw of draaibare spantwist. Het is een van de oudste én meest veelzijdige zaagtypes **binnen de houtbewerking**.

De 'TUINZAAG'

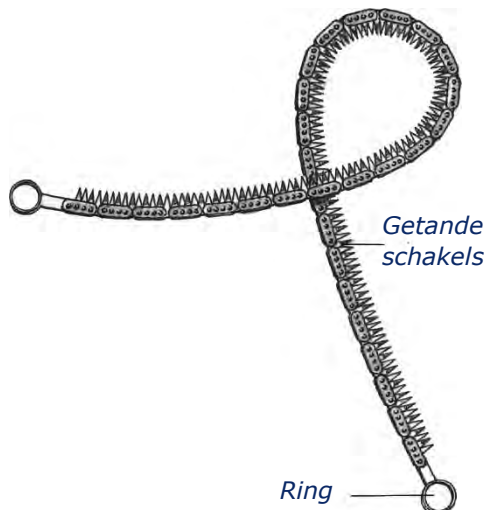

Een andere benaming die wel eens gehanteerd wordt is 'snoeizaag'.

Het zaagblad wordt hier in een beugel van stalen pijp onder spanning gehouden. Vochtig hout wordt vlot verzaagd met deze zaag. Ook het afkorten van vrij zware balken kan perfect.

Ook het wisselen van zaagblad is vrij eenvoudig en snel door te voeren daar de spanner met pal via het scharniermechanisme met één beweging het zaagblad ontspant.

De 'DRAADZAAG'

Afmeting: 1.2 meter.

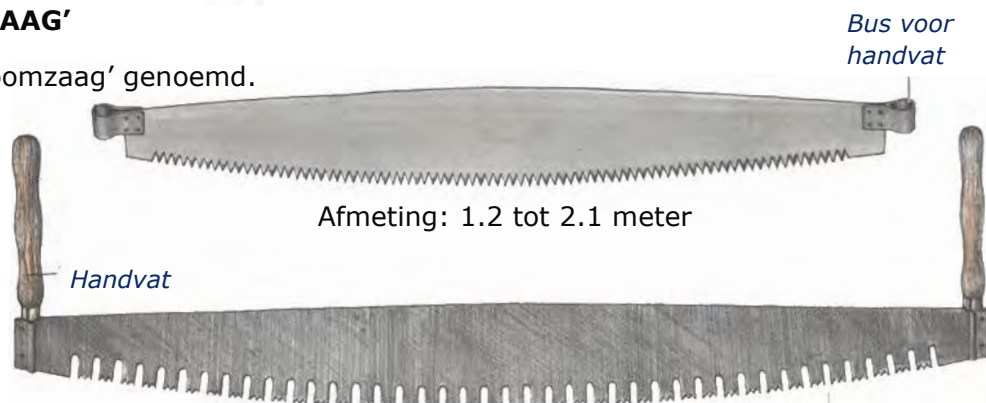
Materiaal: staal.

Doel: afzagen van takken.

Op een staaldraad zijn zaagtanden in verschillende segmenten bevestigd. Aan beide uiteinden zit een ring, waaraan men een touw bevestigt. Bij het afzagen van takken van nog niet gevelde bomen werpt men één touw om de tak heen. Twee personen halen en vieren de touwen en zorgen zo voor de zaagbeweging. Bij dikkere takken is dit werk niet altijd zonder gevaar.

De 'TREKZAAG'

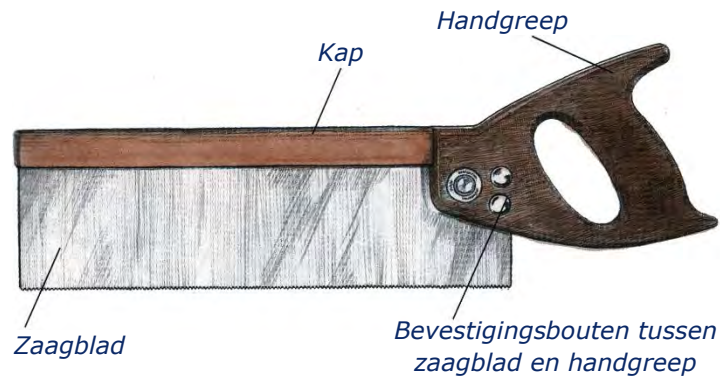
Ook wel 'boomzaag' genoemd.

De 'KAPZAAG'

Lengte: 200 tot 350 mm.

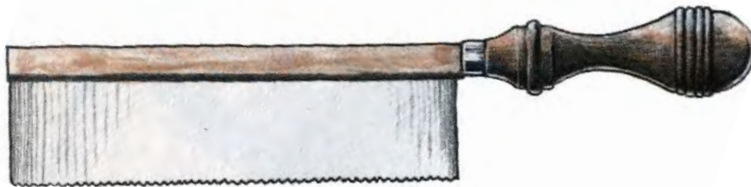
Doel: het zagen van (voornamelijk) verbindingsprofielen.

De 'TOFFELZAAG'

Lengte: 100 tot 250 mm.

Doel: het zagen van sierlijsten, modelbouwonderdelen, kleine profielen of dun hout.

De 'FINEERZAAG'

Bladlengte: 75 mm.

Doel: fineerstroken nauwkeurig laten passen rond een paneel of meubelonderdeel, precies uitsnijden van patronen, figuren en inlegwerk.

De 'SLEUFZAAG'

Lengte: 310 mm.

Doel: oorspronkelijk ontwikkeld als gereedschap om een opening te zagen in een houten vloer. Met de neus van de zaag wordt een zaagbegin of sleuf gemaakt zonder dat er dient geboord te worden.

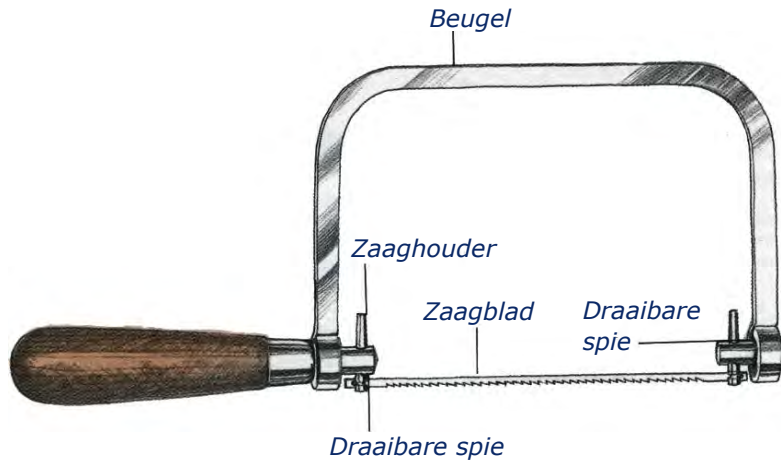
De 'DECOUPEERZAAG'

Ook wel 'beugelzaag' genoemd.

Bladlengte: 160 mm.

Beugeldiepte: 120 en 170 mm.

Doel: het zagen van gebogen lijnen in hout en kunststof.

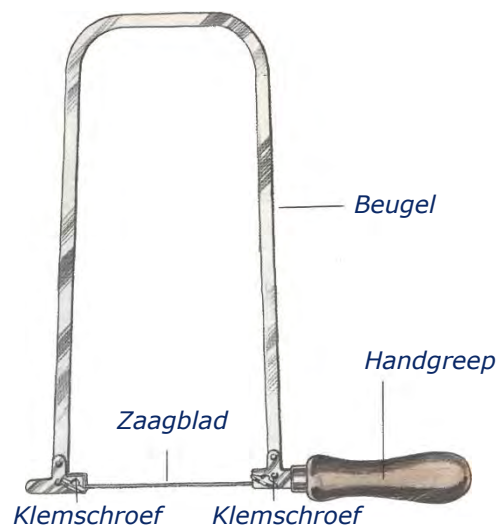

De 'FIGUURZAAG'

Bladlengte: 125 mm.

Beugeldiepte: tot 400 mm.

Doel: het zagen van dun
plaatmateriaal
(triplex – kunststof).

De 'SNOEIZAAG'

Bladlengte: 300 tot 500 mm.

Doel: snoeien van bomen en struiken.

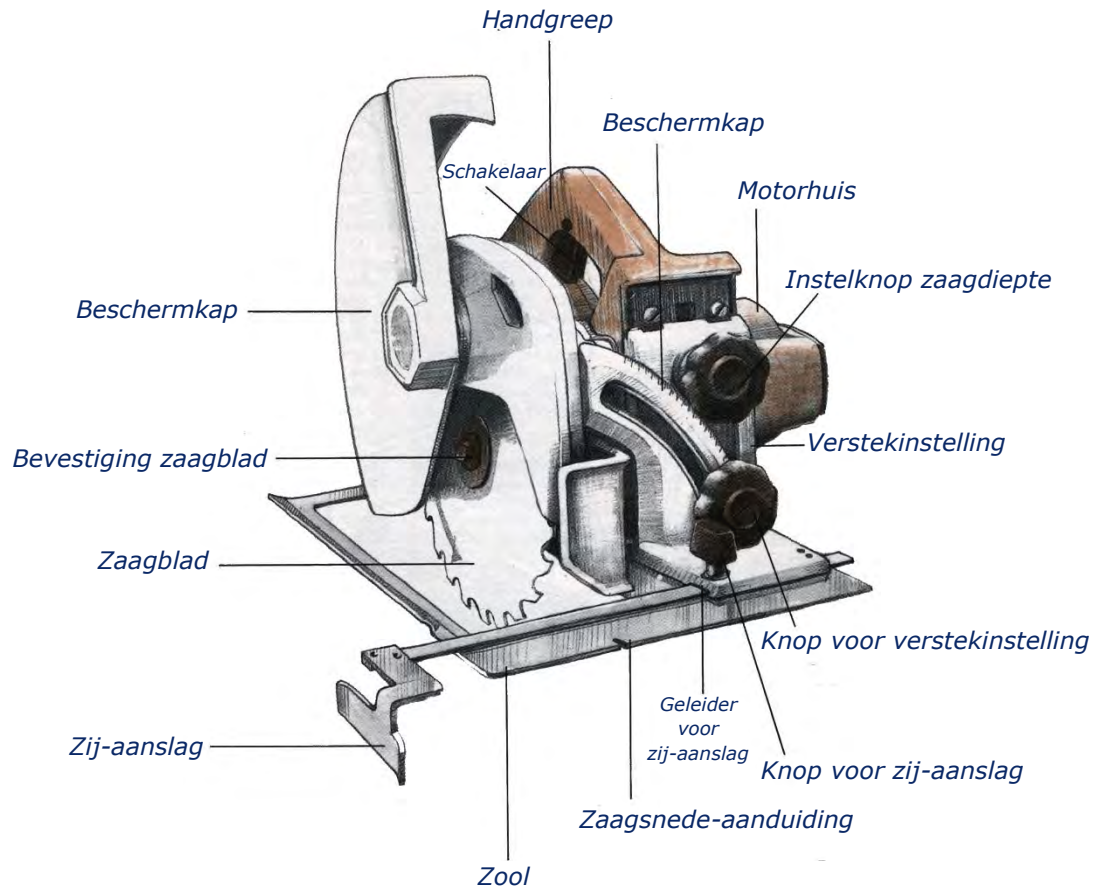
De 'HANDCIRKELZAAG'

Zaagbladdiameter: meest voorkomend → 160 tot 190 mm (235 mm bestaat ook).

Aandrijving: elektromotor 220 V – 240V / 20V accu.

Toerental onbelast: 3000 tot 5500 toeren/ minuut.

Doel: recht en nauwkeurig zagen van hout en op maat zagen van plaatmateriaal.

De 'KETINGZAAG'

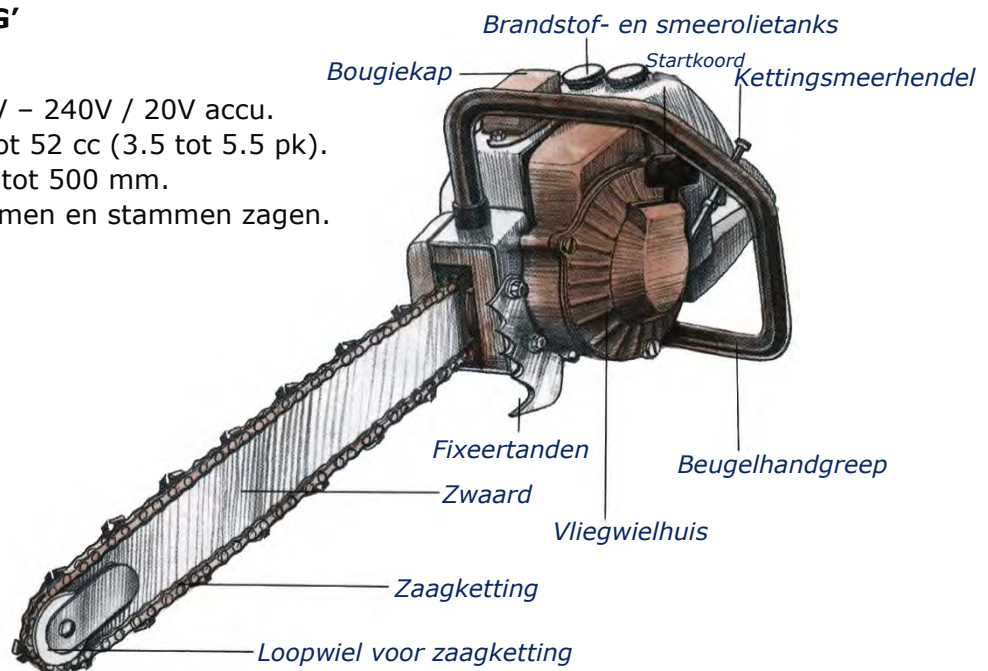
Aandrijving:

elektromotor 220 V – 240V / 20V accu.

benzinemotor 38 tot 52 cc (3.5 tot 5.5 pk).

Zwaardlengte: 250 tot 500 mm.

Doel: vellen van bomen en stammen zagen.

BRONMATERIAAL:

Handboek gereedschap / Wikipedia / Technische Encyclopedie / Etymologisch woordenboek / Studiecursussen Gereedschapsleer

Met dank aan onze sponsors

Lucky Looks & co

Hombeeksesteenweg 125
2800 Mechelen

☎ 0486/95.01.95

🌐 www.luckylooks-co.be
📧 @luckylooksenco

Den Boskant

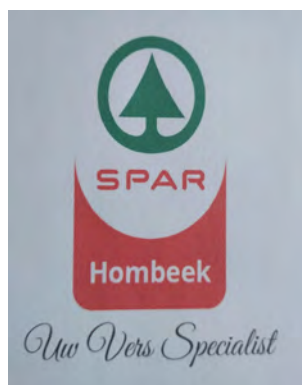
denboskanthombeek@gmail.com
Bosstraat 18a
2811 Hombeek
0469/64.89.91

**Open van april tot september
van woensdag tot zondag
13.00 tot 20.00 uur**

Luxe autocars Quo Vadis

V.A.C. & Partners Real Estate Advisors

Nadia Jelassi
Erkend vastgoedmakelaar Bij 503329
Zaakvoerder
Houtestraat 62 B-2811 Mechelen
+32 (0)475 478 477 info@vac-online.be
www.vac-online.be
bereikbaar van maandag t.e.m. zaterdag van 8u tot 22u

**Waar u ook voor gaat,
wij gaan met u mee.**

KBC Bank & Verzekering
Grote Markt 27
2800 Mechelen
015/298200
mechelen.centrum@kbc.be

Bank & Verzekering **Wij gaan met u mee**

**Jan Verbergt
uit sympathie**

ARGENTA
Hombeek / Leest / Kapelle-op-den-Bos
De Jongh - Gits BV
Hombeek@argenta.be • 015/41.09.90

COIFFURE NICOLE

**Gemeentestraat 29
Hombeek**

Apotheek Asselman

Hombekerkouter 39
2811 Hombeek
Ma-Vr 8.45-19u
Za 8.45-13u

 Proxy Leest

**Ook open op
zondagvoormiddag**

KANTOOR WILLIAM CORNETTE BVBA
VERZEKERINGEN – BANKZAKEN
BANKSTRAAT 7
2811 MECHELEN-HOMBEK
TEL: 015/414819 – FAX: 015/424092
william.cornette@porPma.be

HONDENTRAINING OP MAAT

Stefaan Van de Vondel
vandevondelstefaan@gmail.com
0479 60 59 02

 Mark Deckers
pâtisserie

**Fr. Reynierstraat 44
2811 Hombeek
tel.: 015/41.25.76**

Retouradres:

R. Schelkens
Bankstraat 158
2811 Hombeek

Driemaandelijks tijdschrift P209706

Afgiftekantoor 1980 ZEMST

Gezond eten, gezond ouder worden Lezing door Dr. ir. Eric De Maerteleire

Hoe zit het met de gezondheidstoestand van de senioren in België? Zijn de voedingsgewoonten in evenwicht of niet en zo niet wat schort eraan?

Wat zijn de voornaamste elementen van een gezonde voeding? Is de opname van eiwitten, vetten, koolhydraten voldoende verzekerd en wat zijn de aanbevolen hoeveelheden? Mag men onbeperkt vlees eten of vis?

Wat bedoelt men met "gezonde" koolhydraten? Is er een voorkeur voor brood of aardappelen of andere?

Er zijn overduidelijk tekorten aan bepaalde vitaminen en sporenelementen bij senioren die hun weerslag hebben op de gezondheid. Al te dikwijls schrijft men bepaalde "ouderdomskaaltjes" aan het ouder worden zelf toe, terwijl dit dikwijls te wijten is aan tekorten aan bepaalde vitaminen (vitamine B12, foliumzuur, ...) of sporenelementen (zink, selenium, jodium, ...).

Bepaalde mineralen, zoals calcium en magnesium, spelen een belangrijke rol bij het ontstaan én de preventie van osteoporose. Hoe zit dat nu eigenlijk? Waar vinden wij deze elementen terug?

Hebben voedingssupplementen zin en zo ja, welke en waarom? En hoe lang moet men ze nemen en wanneer?

Wat is de rol van water en voldoende vochtopname in het algemeen bij het ontstaan van "ouderdomskwalen"?

Op deze en een ganse reeks andere vragen en problemen zal worden ingegaan tijdens deze voordracht. Er is nadien gelegenheid tot vraagstelling.

Vrijdag 3 april om 20 uur
Dorpshuis Hombeek

Gratis inkom, ook voor niet-leden

Hoembeka gaat digitaal

Alle publicaties van Hoembeka (Ridderkes en Nieuwsflash) die gepubliceerd zijn vanaf 1995 tot 2026 zijn vanaf nu digitaal raadpleegbaar op www.hoembeka.be in de rubriek "Publicaties" en "Raadpleegzone".

Meer uitleg verder in dit blad op bladzijde 9 en 10. De publicaties van 1985 tot 1994 volgen nog. Met dank aan onze bestuursleden en in het bijzonder aan Eddy Solie, die de nodige programmeer-technische aanpassingen heeft uitgevoerd zodat alles zo eenvoudig mogelijk via de website toegankelijk is.

Bekijk en beluister ook eens het Hombeeks dialect in de rubriek "dialect", bekijk één van de oude filmpjes over Hombeek in de rubriek "film-audio"

Onze volgende activiteiten

21 en 28 juni: tentoonstelling: Kasteel Expoel en de familie de Meester.

Zondag 23 augustus: jaarfeest in feestzaal De Venkel in Kortenberg.

Donderdag 27 augustus: fietstocht Klein Brabant - Scheldeland.

Donderdag 8 oktober: Bezoek Hotelschool Koksijde en museum Delvaux.

Donderdag 29 oktober: lezing door Tamara Ingels "Breugel, de Vlaamse schilder".

Zondag 8 november: Dierenzegening en paardenommegang.

Vrijdag 22 januari 2027: Jaarvergadering en nieuwjaarsreceptie.

Van 5 tot 13 juni 2027: Hoembekareis "Betoverend Bordeaux"

INSCHRIJVEN ACTIVITEITEN OP VOLGENDE BLADZIJDEN

Jaarfeest Hoembeka zondag 23 augustus 2026

Na een smaakvolle en gezellige voorproeverij in "Salons en feestzalen De Venkel", gelegen langsheen de Leuvensesteenweg in Kortenberg, waren we het unaniem eens dat dit een nieuwe ontdekking is en onze feestlocatie wordt.

Zodra je de poort binnenrijdt, word je betoverd door de historische belle époque villa en de indrukwekkende parktuin van 1 hectare. De prachtige "Villa Elisabeth" ademt geschiedenis en grandeur uit. Ze werd gebouwd in 1902 in opdracht van Camille Scheurmans, de latere burgemeester van Kortenberg (1921-1944). Na W.O.I. werd de villa bewoond door Mevrouw de barones Cathérine-Louise Peeters die het na haar dood schonk aan de vzw "Parochiale werken", de tuin werd toegankelijk voor de inwoners van Kortenberg en de vzw Speelpleinen. Villa Elisabeth werd een feestelijke ontmoetingsplaats voor de inwoners.

In 1987 kwam de in verval geraakte Villa Elisabeth in handen van de familie Depril, en deze maakte van de restauratie een erezaak. De prachtige authentieke elementen zoals de houten vloeren, marmeren schouwen, het gedetailleerd stuc-en smeedwerk werden gecombineerd met een hedendaagse stijlvolle inrichting. Marcel doopte de villa om tot "De Venkel Salons en Feestzalen".

Al ruim 30 jaar is "De Venkel" een stijlvol en charmant feestadres, eerst met vader Marcel aan het fornuis en sinds 2010 heeft hij de kookpotten doorgegeven aan zijn zoon Joeri die samen met zijn echtgenote Elke Valkenaers de mooie feesttradities voortzet. Zij verwennen hun gasten volgens de regels van de kunst met grote culinaire klasse, verfijnde gerechten en professionele service.

Wij nodigen jullie graag uit op ons HOEMBEKA JAARFEEST van zondag 23 augustus 2026 met als thema **"250 JAAR FAMILIE de MEESTER"**.

Om het voor iedereen aangenaam en op een ontspannen manier te laten verlopen is de klassieke "HOEMBEKABUS" in de prijs voorzien.

Jaarfeest Hoembeka - zondag 23 augustus 2026

MENU JAARFEEST

Aperitief met hapjes

ooo

Gerookte forelmousse, gerookte zalm, komkommer, mierikswortelsaus

ooo

Agnes Sorel soep

ooo

Kroon van speenvarken, eigen jus en seizoensgroenten

ooo

Dessertenbuffet

ooo

Wijnen, water, frisdrank, bier, koffie, thee

PRAKTISCH

Aanvang van het diner 12.30 uur

Vertrek in Hombeek 11.45 uur

Parking KWB Hombekerkouter 14

of rechtstreeks naar het restaurant

De Venkel - Leuvensesteenweg 326 3070 Kortenberg

Er is parking voorzien aan het restaurant.

Vermeld bij inschrijving of je mee wil gaan met de

Hoembekabus (max. 56 pl.)

Vermeld ook of er rekening moet gehouden worden

met intoleranties of allergieën

Terug in Hombeek rond 19.00 uur

INSCHRIJVING

door overschrijving van € 125,00 per persoon

voor 8 augustus 2026

op bankrekening van

Heemkundekring Hoembeka vzw BE73 7332 1720 5460

Fietstocht Hoembeka

donderdag 27 augustus 2026

Klein-Brabant en Scheldeland

Om 9.15 uur vertrekken we aan het dorps huis te Hombeek voor een tocht van ongeveer 65 km. We rijden via de Kapelseweg naar Kapelle o/d Bos. Daar nemen we de fietsroute langs de spoorweg tot in Londerzeel.

We volgen de knooppunten 53, 25, 56, 28, 27, 26, 62, 24 naar 88
Ter hoogte van knooppunt 88 komen wij deels op de "Kossaatrouten".

De Kossaat-fietsroute voert over landelijke paden en wegen langs de land- en tuinbouwbedrijven van Londerzeel en zijn deelgemeenten Steenhuffel en Malderen.

Op dit gedeelte komen wij enkele grote aspergeelden tegen, ontegensprekelijk het "witte goud" van deze regio.

We volgen knooppunten 88, 67 naar 66. Via Lippelo bos fietsen we naar Hof Ter Melis. Na bezichtiging van het poortgebouw fietsen wij door de dreef langs het domein van Hof ter Melis naar Opdorp.

Wij fietsen verder naar OPDORP via knooppunten 67, 66 en 11.

Juist buiten de bosrand komen wij voorbij het geografische middelpunt van Vlaanderen. Dit werd bepaald door studenten van de faculteit Toegepaste wetenschappen van de Leuvense universiteit.

Het dorpsplein van Opdorp.

Het Hof ter Melis in Lippelo.

In 1448 werd deze site voor het eerst vermeld en wel als Melisheim. Het was een leengoed van de heren van Grimbergen en werd bewoond door adellijke families. Sinds de 18e eeuw was het in bezit van de familie de Beughem de Houtem. In 1961 overleed de laatste telg van dit geslacht. Na het overlijden van burggravin van Eyll, weduwe van oud-burgemeester van Lippelo burggraaf de Beughem de Houtem, werd het kasteel, volgens het testament van laatstgenoemde, eigendom van graaf Geoffrey de Pierrefeu, die het nog steeds bewoont.

We volgen knooppunten 11, 10, 30 naar 76 (dorp St-Amands)

Wij fietsen door Opdorp en vervolgen onze weg naar St-Amands – wij rijden via de dijk (Steenovens) naar St-Amands – wij passeren eveneens ter hoogte van de Steenovens waar recentelijk een windmolen is gebouwd.

Wij fietsen verder naar 76, 08, 07 en 04 (Weert). Wij rijden op de Scheldedijk van St-Amands naar Mariakerke, Branst en Weert en gaan lunchen in restaurant-café "Oud Gemeentehuis".

Na de lunch stappen wij opnieuw op de fiets en vervolgen wij onze weg op de dijk naar Branst. Knooppunten 04, 07, 26, 25 naar 23 (Abdij van Bornem)
In de verte zijn de gebouwen van kasteel van Marnix van St-Aldegonde waar te nemen – een bezoek kan alleen op afspraak.

Knooppunt 23 naar 89 (Fort van Bornem)- Wij fietsen van Bornem richting Oppuurs.

Het Fort van Bornem is het laatst gebouwde fort van de fortengordel: hoewel de bouw al begonnen was in 1908, was het fort nog niet klaar bij de uitbraak van de Eerste Wereldoorlog in 1914. Het fort is gespaard gebleven van zware aanvallen tijdens deze oorlog.

De Sint-Bernardusabdij aan de Kloosterstraat in Bornem is een voormalig klooster, nu een woonproject. Het klooster werd in 1603 gesticht door Pedro Coloma, heer van Bornem. De abdij van Bornem, is genoemd naar Bernardus van Clairvaux

Knooppunten 89, 13 naar 70: (halte spoorlijn St-Pietersburcht).
Ter hoogte van knooppunt 89 komen wij langs de toeristische spoorlijn Puurs – Baasrode. Jaarlijks zijn er speciale treinritten (ook met de stoomtrein) van Puurs naar Baasrode en terug.

Voor Oppuurs rijden wij door een stukje natuurgebied richting Fort van Liezele. Langs de omwalling van het fort rijden wij richting Breendonk, Tisselt en Kapelle op den Bos.

Knooppunten 28, 85, 84 naar 86. Langs de Willebroekse vaart fietsen wij richting Kapelle o/d Bos. Een laatste stopplaats is nog voorzien voor een ijsje bij "Den Boskant".

PRAKTISCH

Vertrek aan het dorpshuis in Hombeek om 9u15

INBEGREPEN

Middagmaal in restaurant Oud gemeentehuis te Bornem-Weert
Voorgerecht of soep, hoofdgerecht en dessert.
Water en koffie of thee.
Ijsje bij Den Boskant.
Terug in Hombeek tussen 18 en 19 uur.

INSCHRIJVING

door overschrijving van € 40,00 per persoon

voor 15 augustus 2026

op bankrekening van

Heemkundekring Hoembeka vzw

BE73 7332 1720 5460

DAGUITSTAP 8 OKTOBER 2026 HOTELSCHOOL TER DUINEN KOKSIJDE MUSEUM PAUL DELVAUX SINT-IDESBALD

Deze keer gooien we het over een andere boeg! Het wordt een exclusieve daguitstap naar de kust: we stranden eerst in Koksijde en stevenen nadien naar Sint-Idesbald.

Bij het binnenstappen van de hotelschool in Koksijde worden we ondergedompeld in een omgeving die draait om gastvrijheid, professionaliteit en discipline. Ter Duinen is een instituut dat culinaire topkwaliteit combineert met artistieke verfijning. Tijdens een unieke boeiende rondleiding krijgen we een exclusieve blik achter de schermen waar we de studenten aan het werk zien. Deze prestigieuze instelling is de bakermat van onze Belgische gastronomie. Topchefs en culinaire persoonlijkheden als Jeroen Meus, Peter Goossens, Piet Huysentruyt, Sofie Dumont,

Seppe Nobels en zoveel anderen kregen hier de basis voor hun carrière. Bij ontvangst in de inkomhal wacht ons een fris welkomstdrankje.

Het bezoek wordt ingeleid met een korte exclusieve historische filmdocumentaire die de rijke en boeiende geschiedenis sinds 1946 in beeld brengt: hoe het allemaal begon en hoe de school uitgroeide tot dit gerenommeerd instituut bekend tot ver buiten de Belgische grenzen.

Rond de klok van 12 wordt ons een receptie aangeboden met bubbels, mocktail en hapjes. Een half uurtje later bezoeken we de keuken waar de chefs van de toekomst hun creativiteit kunnen botvieren. Nadien genieten we van een verfijnd gastronomisch 4-gangenmenu (voorgerecht, soep, hoofdgerecht en dessert) inclusief aangepaste wijnen, koffie of thee, geserveerd en bereid door onze toekomstige chefs.

Na deze culinaire ervaring brengen we een bezoek aan het Paul Delvaux Museum in Sint-Idesbald. Het museum opende onlangs zijn deuren en biedt dankzij een ambitieus vernieuwingsproject van Westtoer en Toerisme Vlaanderen een compleet vernieuwde totaalbeleving. We vinden hier de grootste collectie ter wereld van schilderijen, schetsboeken en aquarellen van de Belgische kunstschilder Paul Delvaux (1897-1994) die vooral bekend staat als een van de belangrijkste surrealisten van de 20ste eeuw. Het belangrijkste kenmerk van zijn kunstenaarschap zijn de surrealistische beelden waarin hij droom en werkelijkheid op een melancholische wijze vermengt. Hij is beroemd voor zijn schilderijen met vaak naakte vrouwen in klassieke mysterieuze of architecturale landschappen. Hij wordt vaak in één adem vernoemd met René Magritte als één van de "vijf groten" uit de Belgische kunstgeschiedenis. Ervaren gidsen gaan ons hier begeleiden en uitgebreide info verschaffen over het leven en de werken van de kunstenaar.

We sluiten het museumbezoek af met een drankje ergens te velde.

PRAKTISCH

Vertrek in Hombeek 08u45
Parking KWB Hombekerkouter 14

INBEGREPEN

Bezoek Hotelschool Ter Duinen
4-gangen gastronomisch menu
all-inclusive
Inkom en rondleiding met gids in het Museum Paul Delvaux
Vervoer autocar : **maximum 54 personen**
Terug in Hombeek rond 20u30

INSCHRIJVING

door overschrijving van € 99,00 per persoon

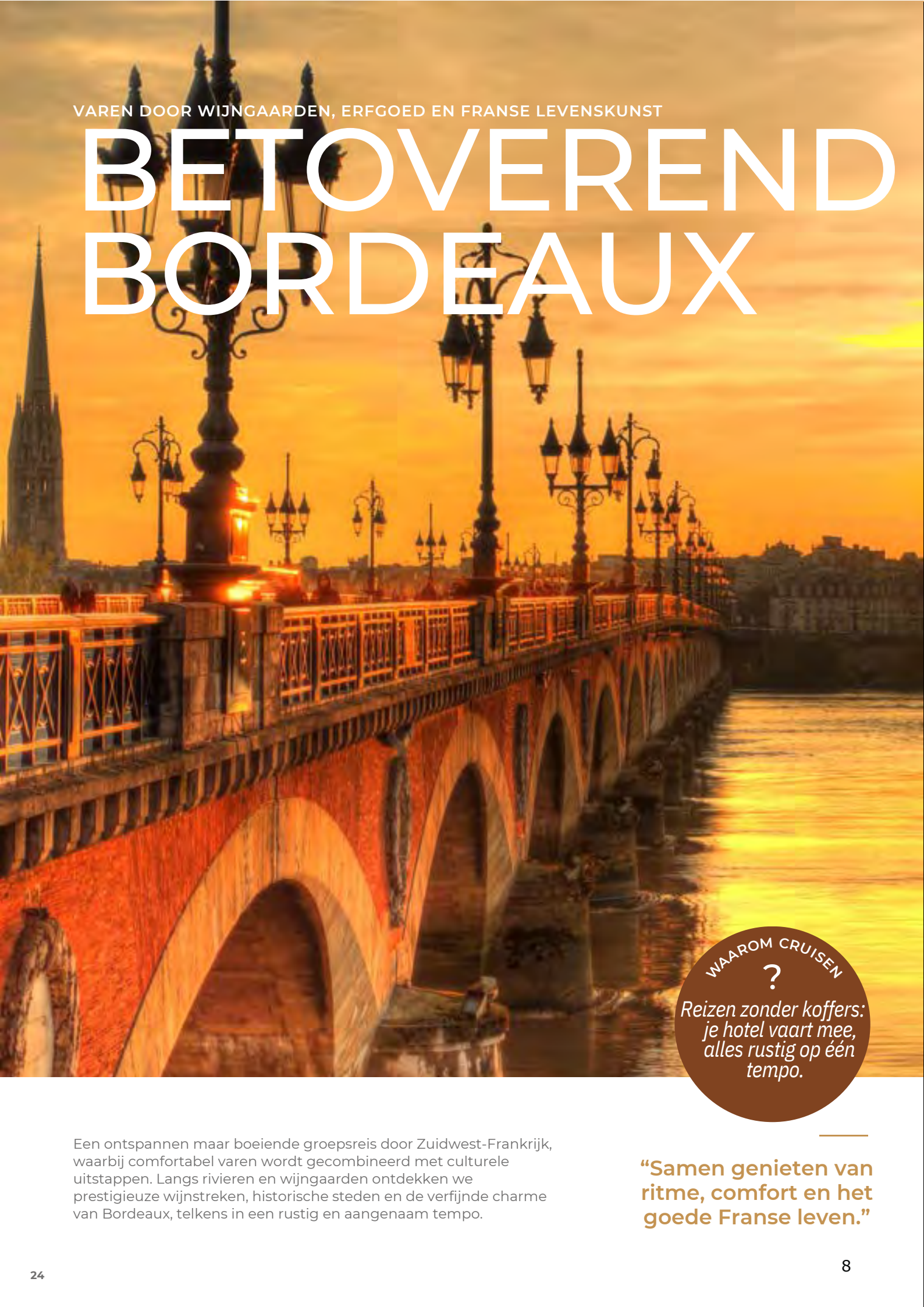
HOUDERS VAN MUSEUMPAS € 91,00

voor 15 september 2026

op bankrekening van

Heemkundekring Hoembeka vzw

BE73 7332 1720 5460

VAREN DOOR WIJNGAARDEN, ERFGOED EN FRANSE LEVENSKUNST

BETOVEREND BORDEAUX

WAAROM CRUISEN
?

*Reizen zonder koffers:
je hotel vaart mee,
alles rustig op één
tempo.*

Een ontspannen maar boeiende groepsreis door Zuidwest-Frankrijk, waarbij comfortabel varen wordt gecombineerd met culturele uitstappen. Langs rivieren en wijngaarden ontdekken we prestigieuze wijnstreken, historische steden en de verfijnde charme van Bordeaux, telkens in een rustig en aangenaam tempo.

**“Samen genieten van
ritme, comfort en het
goede Franse leven.”**

**HOEMBEKAREIS
BETOVEREND BORDEAUX
5 TOT 12 JUNI 2027**

Als culturele reis voor volgend jaar heeft Hoembeka zijn oog laten vallen op een exclusieve riviercruise in de streek van Bordeaux in samenwerking met De Blauwe Vogel.

Deze reis zal doorgaan van 5 tot 12 juni 2027.

Hoembeka heeft op deze riviercruiseboot een keuze gemaakt voor de kajuiten op het tussendek. Bij voldoende Hoembeka reisdeelnemers zal het tussendek volledig voor onze deelnemers gereserveerd worden.

De heen- en terugreis is voorzien met een comfortabele reisbus met vertrek vanuit ons normale vertrekpunt op de Hombekerkouter en exclusief voor Hoembeka bij voldoende reisdeelnemers.

Hierbij de informatiebladen voor deze groepsreis uit de reisbrochure van De Blauwe Vogel.

Geïnteresseerde Hoembekaleden dienen hun naam (conform ID-kaart), adres en geboortedatum door te mailen naar hermanvanlint@telenet.be vóór 30 juni 2026.

Alleen zij zullen later een inschrijvingsformulier voor de riviercruise "Betoverend Bordeaux" toegemailed krijgen.

DAG PER DAG

Dag 1 | België – Vendôme – Tours

Vroeg vertrek richting Frankrijk. Bezoek aan het schilderachtige Vendôme met de abdijkerk La Trinité. Vrije lunch. Verder naar Tours. Avondmaal en overnachting.

Dag 2 | Tours – Bordeaux – Inscheeping

Rit naar Bordeaux en lunch. Stadsverkenning van het historische centrum. Inscheeping op het cruiseschip, welkomstcocktail en diner aan boord.

Dag 3 | Médoc

Vaartocht over Garonne en Gironde naar Cussac-Fort-Médoc. Na de lunch rondrit door de Médoc langs beroemde châteaux en wijndorpen. Avondmaal en animatie aan boord.

Dag 4 | Rochefort – La Rochelle

Bezoek aan Rochefort met de Corderie Royale. Daarna naar La Rochelle voor lunch en geleid stadsbezoek. Terug aan boord en vaart naar Libourne.

Dag 5 | Saint-Émilion

Vaart naar Libourne. Bezoek aan Saint-Émilion met ondergrondse monumenten en een wijndomein, gevolgd door degustatie. Lunch en avondmaal aan boord.

Dag 6 | Bordeaux

Terugvaart naar Bordeaux. Panoramische bustour en wandeling door de stad. Lunch. Galadiner en dansavond aan boord.

Dag 7 | Bassin d'Arcachon

Uitstap naar Arcachon met boottocht door het bekken, bezoek aan oesterbanken en wandeling op de duin van Pilat. Lunch en terugkeer naar Bordeaux. Avondmaal.

Dag 8 | Bordeaux – België

Ontscheping en terugreis naar België met vrijelunch onderweg.

Statige pleinen, elegante gevelsen
UNESCO-werelderfgoed.

Wereldberoemde wijnkastelen langs
glooiende wijngaarden.

INBEGREPEN

- Luxe touringcar vanaf centrale vertrekplaats
- Nederlandstalige gids
- 1 overnachting hotel in Tours (half pension)
- 6 nachten riviercruise (vol pension)
- Alle dranken aan boord (uitz. speciale kaart)
- Vermelde uitstappen & inkomgelden
- Audioguidesysteem
- Haventaksen
- 1 gratis deelnemer vanaf 30 betalenden
- BTW, taksen & garantiefonds

NIET INBEGREPEN

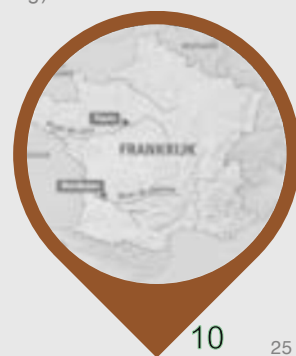
- Lunch dag 1 & 8
- Persoonlijke uitgaven
- Fooien
- Speciale drankenkaart
- Annulatie- en bijstandsverzekering

PERIODES

- 05 juni 2027

PRIJS

- € 1899 per persoon in een dubbele kajuit (hoofddek)
- € 250 supplement tussendek
- € 350 supplement bovendek (singlekajuiten zijn op aanvraag)

VOORWAARDEN

Kamers & kajuiten

- Per groep voorzien wij maximaal 4 singlekamers. Extra singlekamers zijn op aanvraag en steeds met supplement.
- Bij cruises zijn singlekajuiten uitsluitend op aanvraag en onder voorbehoud van beschikbaarheid.

Capaciteit & reserveringen

- Vliegtuigreizen: standaard reserveren wij maximaal 25 kamers / 48 vliegtuigplaatsen. Dit aantal kan in overleg aangepast worden.
- Het minimumaantal per afreis is 25 deelnemers.
- Maximum 1 gratis deelnemer in een dubbele kamer/kajuit vanaf 30 betalende deelnemers.
- Cruises: standaard reserveren wij maximaal 30 kajuiten / 50 plaatsen op de bus. Het aantal kajuiten kan in samenspraak gewijzigd worden.

Prijzen & beschikbaarheid

- De prijzen zijn berekend op basis van de huidige luchtvaarttarieven en de actuele wisselkoers.
- Alle prijzen zijn onder voorbehoud van beschikbaarheid en mogelijke wijzigingen, zoals koersschommelingen, toeslagen van leveranciers en verhogingen van brandstof- of luchthaventaksen.

Dossierkost

- Voor elke boeking wordt per bestelbon een dossierkost van € 25 aangerekend. Deze administratieve kost dekt de verwerking, opvolging en organisatie van uw reis. De dossierkost wordt toegevoegd aan de factuur en is niet terugbetaalbaar bij annulatie.

Annulatievoorwaarden

U reist aan heel speciale groepsvoorwaarden tijdens al onze mooie De Blauwe Vogel reizen. Onze annuleringsvoorwaarden zijn in de meeste gevallen de volgende:

- Meer dan 90 dagen voor afreis: 40% van de reissom
 - 61 à 90 dagen voor afreis: 50% van de reissom
 - 46 à 60 dagen voor afreis: 80% van de reissom
 - Vanaf 45 dagen voor afreis: 100% van de reissom
- Opgelet: bij cruises zijn annuleringskosten vaak 100% vanaf 3 maanden voor afreis.

De kosten worden bij annulatie opgevraagd bij de betreffende leveranciers en kunnen altijd variëren van bovenvermelde tarieven.

Programma & wijzigingen

- De organisator behoudt zich het recht voor om het programma aan te passen aan plaatselijke omstandigheden.
- Hotels en vluchten zijn steeds onder voorbehoud van wijziging. U verblijft in de vermelde hotels of gelijkwaardige accommodaties.
- De volgorde van het reisprogramma kan wijzigen door weersomstandigheden, openingstijden, lokale feestdagen, verkeerssituaties of andere onvoorziene omstandigheden. De inhoud van het programma blijft behouden, tenzij er sprake is van uitzonderlijke overmacht. Eventuele wijzigingen worden steeds in het voordeel van de reiziger doorgevoerd.

Specifiek voor cruises

- Weersomstandigheden kunnen het vaarschema beïnvloeden en aanleiding geven tot wijzigingen in het traject of het schrappen van aanlegplaatsen. In dergelijke gevallen stelt de rederij alles in het werk om een passende oplossing te bieden.
- Om veiligheidsredenen zijn uitsluitend de rederij en de kapitein bevoegd om het vaarschema aan te passen.

Een Hombeekse Nobelprijswinnaar

Op zaterdag 30 mei heeft burgemeester Bart Somers de zaal van het Hombeekse dorpshuis omgedoopt tot **Prof. Dr. LEO DEMAAYERZAAL**, in aanwezigheid van de kinderen en familie van Leo De Maeyer.

Waarom deze naamswijziging en wie was dan die Leo De Maeyer? Was die zo belangrijk om een zaal naar hem te vernoemen? En wat had hij met Hombeek en Mechelen te maken?

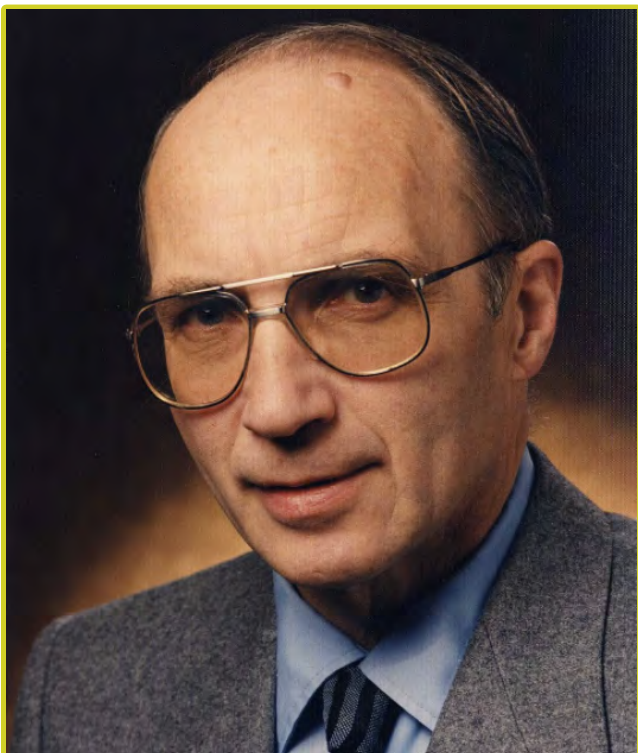
Leo Carl Maria De Maeyer (Hombeek, 8 december 1927 – Göttingen (Duitsland), 18 juni 2014) was een Belgisch fysisch chemicus. Hij leverde een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van de methodes voor de bepaling van de snelheid van extreem snelle reacties, waarvoor Manfred Eigen in 1967 de Nobelprijs voor Scheikunde ontving. De Maeyer deed zijn belangrijkste wetenschappelijk werk aan het Max Planck Instituut voor Fysische Chemie in Göttingen. (tekst uit Wikipedia)

Biografie (uit Wikipedia)

De Maeyer was de derde zoon van Franz De Maeyer en Renée Meuldermans. Franz De Maeyer was in de periode 1924-1930 gewestbeheerder in Belgisch-Kongo, vanaf 1930 verbonden aan de publiciteitsdienst van Het Laatste Nieuws en vanaf 1938 zelfstandig accountant in Mechelen.

Leo De Maeyer is geboren in Hombeek. De ouders woonden op dat moment in Congo maar zijn voor de bevalling naar België gekomen waar ook hun families woonden. In 1930 zijn de ouders van Leo, Franz De Maeyer en Renée Meuldermans, definitief teruggekomen naar België. Leo was dan 3 jaar. Ze vonden een huis in Mechelen waar Leo opgroeide. Zijn grootouders woonden in Hombeek en in de vakanties was de jonge Leo regelmatig in de Diepestraat, in het "kasteeltje" van zijn grootvader, dokter en burgemeester Jules Meuldermans.

Leo De Maeyer volgde Grieks-Latijns aan het Koninklijk Atheneum te Mechelen en studeerde vanaf 1945 scheikundige wetenschappen aan de Katholieke Universiteit Leuven (KUL). De Maeyer begon zijn doctoraat in 1950, maar ging in 1952 in legerdienst. Tijdens zijn dienstplicht werkte De Maeyer onder andere aan het Laboratorium voor Chemische Toepassingen (ETAC) te Vilvoorde. Hij eindigde zijn dienst in 1954 als 2de reserve-luitenant. In hetzelfde jaar promoveerde De Maeyer in fysische chemie bij Joseph-Charles Jungers. Hierna ging hij naar het Max-Planck-Instituut voor Fysische Chemie in Göttingen, waar hij in 1956 wetenschappelijk assistent werd.

Leo De Mayer foto Wikipedia

De Maeyer was in 1961/62 gastlector aan het Massachusetts Institute of Technology (MIT), in 1963 gastprofessor aan de faculteit chemie van de Cornell University in Ithaca en in 1966, 1969 en 1972 gastprofessor aan de University of Colorado, Boulder. Daarnaast hield hij talrijke voordrachten in de Verenigde Staten, Zuid-Afrika en in de meeste Europese landen en was vanaf 1963 een van de eerste Foreign Associates van het door Francis O. Schmitt opgerichte "Neuroscience Research Program" in Boston.

In 1965 volgde de benoeming tot "Wissenschaftliches Mitglied der Max-Planck-Gesellschaft" (Scientific Fellow). Na de oprichting van het Max-Planck-Institut für Biophysikalische Chemie (Karl-Friedrich-Bonhoeffer-Institut) in Göttingen was De Maeyer van 1971 tot zijn pensioen in 1995 directeur van de afdeling "Experimentelle Methoden".

De Maeyer was sinds 1968 gasthoogleraar aan de Katholieke Universiteit Leuven (KUL) en sedert 1969 tot aan zijn pensioen als buitengewoon hoogleraar verbonden aan de KUL, waar hij het Laboratorium voor Chemische en Biologische Dynamica stichtte.

Van 1978 tot 1981 was De Maeyer Head of Instrumentation Division aan het European Molecular Biology Laboratory (EMBL) in Heidelberg.

Leo De Maeyer was sinds 1956 getrouwd met Clara Burssens (1931-2015). Zij hadden vier kinderen.

Zijn bijdrage tot de Nobelprijs Scheikunde 1967 (uit Wikipedia)

Na de toetreding tot het Max-Planck-Instituut voor Fysische Chemie in Göttingen op 1 september 1954 werkte De Maeyer in de werkgroep van fysicus Manfred Eigen. Met behulp van de methode van de chemische relaxatie (storing van evenwichtstoestanden en observatie van de terugkeer naar het evenwicht) konden Eigen en De Maeyer in 1955 de snelheid en het mechanisme van de neutralisatiereactie $H^+ + OH^- = H_2O$ onderzoeken. Dit werd tot dan toe als onmogelijk beschouwd. In de hiertoe gebruikte techniek werd het dissociatie-evenwicht in zeer zuiver water door een kortstondig aangelegd hoogspanningsveld verschoven en de verandering van de geleidbaarheid oscillografisch geregistreerd.

Uittreksel uit de speech van Manfred Eigen op de Nobelprijs-uitreiking op 9 december 1967:

Dank meinen Kollegen und Mitarbeitern, allen voran Leo De Maeyer, der an vielen Arbeiten so entscheidenden Anteil hatte – ich bin glücklich, daß er hier unter uns weilen kann.

Ik wil mijn collega's en medewerkers bedanken, in de eerste plaats Leo De Maeyer, die bij veel projecten een doorslaggevende rol heeft gespeeld – ik ben blij dat hij hier bij ons kan zijn.

Hoembeka gaat digitaal

Alle Ridderke's nieuwsflash en een groot deel van de Ridderkes zijn nu digitaal raadpleegbaar. De oudste Ridderkes (van bij de start van Hoembeka in 1989 tot 1994) en voorloper "INFO" (van 1989 tot 1988) volgen binnenkort.

Ga hiervoor naar www.hoembeka.be en klik op de knop.

RAADPLEEGZONE

Je komt dan op volgend scherm:

Klik nu onder 't Ridderke op **Index**. Je komt dan bij het volgende scherm:

Hier heb je verschillende mogelijkheden:

- Scroll eventueel naar beneden en klik op een jaargang. Je kunt deze volledige jaargang lezen en eventueel downloaden.
- Geef een zoekterm in (niet te algemeen) en klik dan op zoeken.
- Klik op overzicht bijdragen en je komt op volgend scherm:

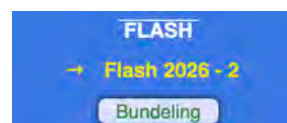
Bij het eerste gebruik kan het handig zijn vooraf even de handleiding te raadplegen. Hier word je in slechts 3 stapjes wegwijs gemaakt in het gebruik van de zoekfuncties. Klik hiervoor bovenaan op "wegwijzer"

Hier kan je scrollen en zie je per jaargang de inhoud van elk Ridderke.

Als de tekst 't Ridderke, bovenaan de afbeelding, blauw is en onderlijnd, is deze uitgave digitaal beschikbaar en kan je het rechtstreeks bekijken en downloaden.

Wil je een **Ridderke nieuwsflash** lezen of downloaden, kan je op dezelfde manier te werk gaan en klik je bij "webarchief" op "bundeling" en je krijgt onderstaande scherm:

Hier kan je op dezelfde manier raadplegen en downloaden als bij de Ridderkes.

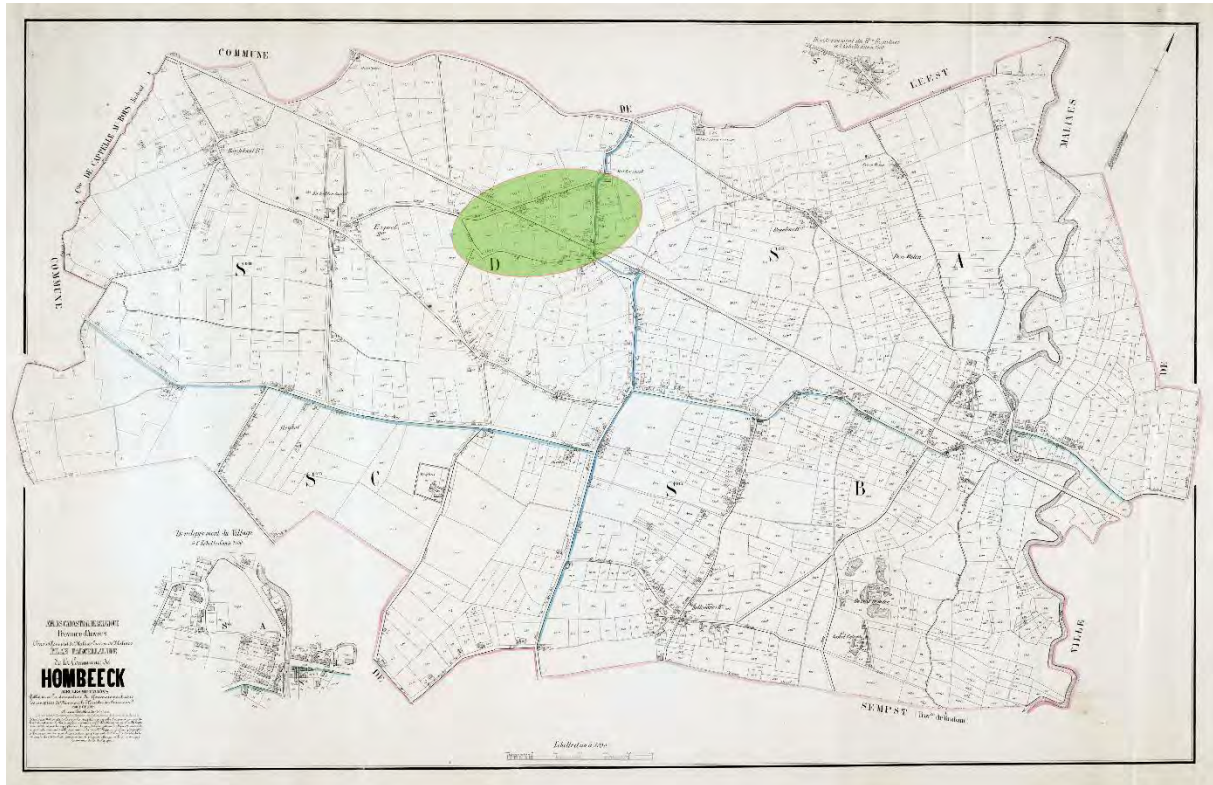
Probeer het eens en veel plezier

Toponymie / Etymologie – 6

Onze woorden hebben een lange geschiedenis achter zich. Voortdurende aanpassingen en veranderende omstandigheden hebben voor velen onder ons ervoor gezorgd dat we helemaal niet meer weten waar ze vandaan komen.

Etymologie en toponymie zijn immers nauw verwant aan elkaar.

Moststraat / Drabstraat

Straat is voor iedereen al duidelijk als omschrijving van de weg naar of langs een benoemd deel van het dorp.

Twee straten - de **Moststraat** en de **Drabstraat** - hebben een gezamenlijke oorsprong in het noordelijk deel van de gemeente Hombeek.

Moststraat

Eerste omschrijving anno 1349 → 'een streke achter der most'.

Daarna vermelde aantekeningen ...

1397 → 'ter Most'.

1440 → 'achter tgoet van der most'.

1447 → 'retro bona de Most'.

1529 → 'opt hoeve van ter most'.

→ 'opstal voer thoff ter Most geleghen'.

→ 'het huys & hoff genoemd ter Most, geleghen in den Scoereapruyn'

('scheurkapruyn' staat voor 'groot bos' en later als naam van landerijen en hofsteden gelegen in het gerooide bos) tusschen sheeren straet aen deen syde & tgodshuys van Leliendale erve aen dander syde, met eenen blocke achter thuys van tgroot block ... tsamen 2 bunders (een bunder = Latijn: bonnarium; Frans: bonnier of bonder is een oude eenheid van grondoppervlakte, die vaak iets groter was dan een hectare (ha)).

'HOF TER MOST' of in algemeen huidige Nederlands **'HOF'**... enige duiding van toen ... *Zetel van een heerlijkheid, welke in 1480 aan Leliëndaal verkocht werd. Sedert dien woonde de proost van het klooster aldaar, tot de 16^e eeuw, wanneer het klooster vernield werd. Het heette dan ook 's Proostshoeve en de naam ter Most ging over op het hof, dat de priorij bezat in de Meismannenstraat (nu Schoorstraat). Een priorij is een klooster met een prior als kloosteroverste.*

Een prior of priorin/prioeres – van het Latijn = eerste - is de titel van de kloosteroverste in verschillende religieuze orden. Een klooster en de daarbij horende kerk, onder het bestuur van een prior wordt dan een priorij genoemd. Nadien werd het Proosthof wederom toch 'Pachthof van ter Most' herdoopt en het andere heette dan 'de hoeve ter Schomme' ('Schom' is een woord voor magere, onvruchtbare grond).

'MOST' is een afleiding op -t van 'mose' of wat wij nu zouden omschrijven als 'modder'. De algemene omschrijving is zodoende ... plaats waar het modderig is.

1523 → Jan van der Most ... de familienaam is ondubbelzinnig verbonden aan het daar gevestigde hof.

De 'Meismannenstraat' kreeg wellicht haar naam die de verbondenheid kreeg met de 'meyssenieren' van het aangrenzende 'Hof ter Schom' – eigendom van Leliëndaal). Met "Meisenier" wordt een boer bedoeld die een aantal rechten en bezittingen had verworven van de adel.

Drabstraat

1615 → 'die Drabstraete'.

1712-1741 → 'de Drapstraet' volgens Jan Van Acoleyen → *landmeter en samensteller van het kaartboek 'Generaele Methinge ende Caertboeck der prochie van Hombeeck lande de provincie van de stadt Mechelen ende onder desselfs districit gelegen'* uit 1712.

1860 → Drapstraet als aanduiding op de **Popp**-kaart.

Korte historiek rond Popp.

Tussen 1842 en 1879 begon Philippe-Christian **Popp** (Utrecht 20-02-1805 - Brugge 03-03-1879) met een ambitieus project, waarvoor Philippe Vandermaelen (Brussel 23-12-1795 - 29-05-1869, Brussel) - Belgische cartograaf en geograaf die faam verwierf met zijn "Atlas universel" en oprichter van het *Établissement Géographique de Bruxelles*) het initiatief had genomen en dat erin bestond om de kadasterplannen te tekenen van alle Belgische gemeenten.

Popp wenste om alles voor een groot publiek beschikbaar te maken voor een bescheiden prijs. Zijn dood in 1879 onderbrak de totstandkoming van zijn 'Atlas cadastral parcellaire de la Belgique'.

Terug naar Hombeek ...

Later werd de spelling aangepast tot 'DRAPSTRAAT' → kennen we nu als de Moerstraat.

'Drab' is gewoon een synoniem voor 'modder' ... zodoende stond de straat als 'modderige straat' bij de plaatselijk bevolking gekend door de eeuwen heen.

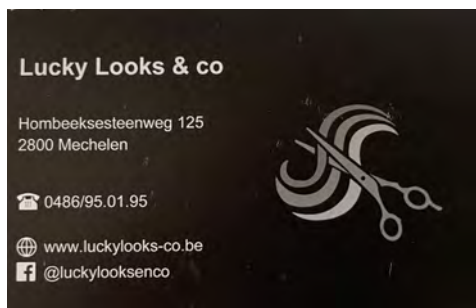
Wat overduidelijk is bij deze twee straten is het gezamenlijke element 'modderige omgeving'.

BRONMATERIAAL

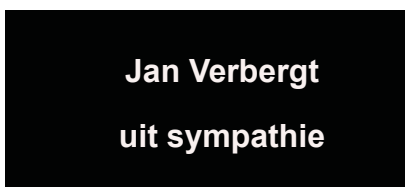
Toponymica XI/2 / POPP-kaart / Digitale Bibliotheek der Nederlandse Letteren / Etymologisch woordenboek / Wikipedia

Met dank aan onze sponsors

Luxe autocars Quo Vadis

(Vergeten) Gereedschap - 7

Bijlen

In het Hombeeks dialect klinkt het min of meer als baèl.

Uit talloze vondsten blijkt dat de bijl een oeroud gereedschap is. Onze verre voorvaderen gebruikten het voor allerlei nuttige en soms ook meer bloederige doeleinden. Qua vorm is er doorheen de tijd niet zo'n grote verandering doorgevoerd.

Ondanks haar ogenschijnlijke eenvoud combineert de bijl drie fundamentele principes van techniek: hefboomwerking, massa en snijvlak.

Ontstaan en ontwikkeling

De oudste bijlen dateren uit het Paleolithicum (ca. 1,5 miljoen jaar geleden) en bestonden uit ruw bewerkte stenen, vaak zonder steel (handbijlen).

Tijdens het Neolithicum werden bijlen gepolijst en voorzien van een houten steel, wat de efficiëntie aanzienlijk verhoogde. Met de introductie van metalen — eerst koper en brons, later ijzer en staal — evolueerde de bijl tot een duurzaam en gespecialiseerd werktuig.

Functie en gebruik

Functioneel werd de bijl vooral gebruikt voor houtbewerking: het vellen van bomen, het splijten van hout en het bouwen van woningen en schepen.

Daarnaast had de bijl ook een rol als wapen en als werktuig in ambachtelijke en agrarische contexten.

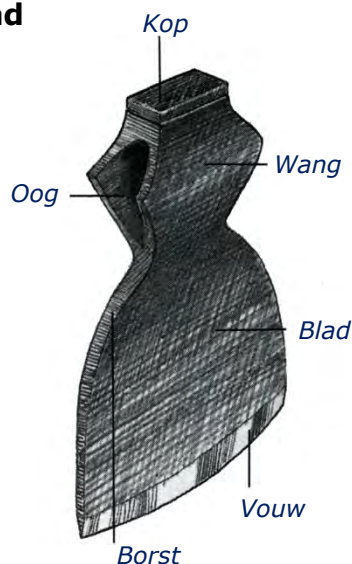
Door variaties in vorm en gewicht ontstonden specifieke types, zoals de hakbijl, kloofbijl en strijdbijl.

Symboliek en cultuur

Naast haar praktische nut had de bijl een sterke symbolische betekenis.

In verschillende culturen stond zij symbool voor macht, gerechtigheid of goddelijke autoriteit. Zo was de dubbele bijl (labrys) een belangrijk religieus symbool in de Minoïsche cultuur, terwijl bijlen in Germaanse en Scandinavische samenlevingen verbonden waren met krijgerschap en eer.

Het bijlblad

De vorm van het bijlblad kan sterk uiteenlopen en hangt af van het doel van de bijl.

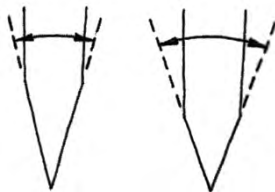
Het scherpe deel, of de snede, kan recht of gebogen zijn.

Zo werkt de bijl

De bijl oefent een snijdende kracht op het hout uit.

De scherpe snede snijdt, en direct daarna moet de zwaarte van het blad — in combinatie met de kracht waarmee de bijl gehanteerd wordt — het hout verder insplijten.

Voor zwaar werk is daarom een blad met behoorlijk gewicht noodzakelijk.

Zacht hout Hard hout

De spits aangeslepen snede klieft zacht hout zeer snel en zonder rafelen. Deze bijl moet wel geregeld opnieuw geslepen worden om haar voldoende scherp te houden.

Brede bijl

- Afmeting: • blad → 1 kg
• steel → 450 mm
- Materiaal: • blad → staal
• steel → hout

Gebruik: divers hakwerk.

Deze bijl is een typisch Engels product, dat lange tijd in onze streken in gebruik was. Het is achterhaald door modernere vormen met geringer bladgewicht.

Kampeerbijl

- Afmeting: • blad → 500 tot 700 gram
• steel → 450 mm
- Materiaal: • blad → staal
• steel → hout

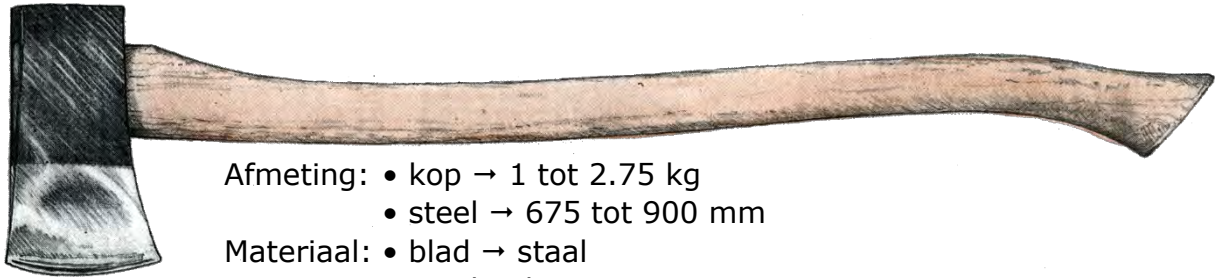
Gebruik: divers hakwerk.

Deze bijl wordt ook wel jachtbijl genoemd. Ze wordt als 'huishoudbijl' of 'keukenbijl' beschouwd. Weliswaar ga je deze bijl niet standaard tussen het bestek en de pollepels in een keuken terugvinden.

Het hoofdzakelijk gebruik is het hakken van niet te zwaar stookhout.

Dit is een krachtig ritmisch werk, waarbij techniek belangrijker is dan brute kracht.

Boombijl

- Afmeting: • kop → 1 tot 2.75 kg
• steel → 675 tot 900 mm
- Materiaal: • blad → staal
• steel → hout

De grote boombijl of aks is, zoals de naam al laat uitschijnen, in gebruik voor het vellen van bomen. Het is een bijl die best niet door ongeoefende gebruikers gehanteerd wordt.

Doorheen de geschiedenis zijn diverse bladvormen in gebruik geweest.

Dit is een afwijkend type met een meer haakvormig blad. De gebruiker maakt een ietwat hakende slagbeweging.

Oudere bladvormen

Dubbele boombijl

Er is een grapje gangbaar dat deze bijl handig is omdat je er twee bomen tegelijk mee kan vellen.

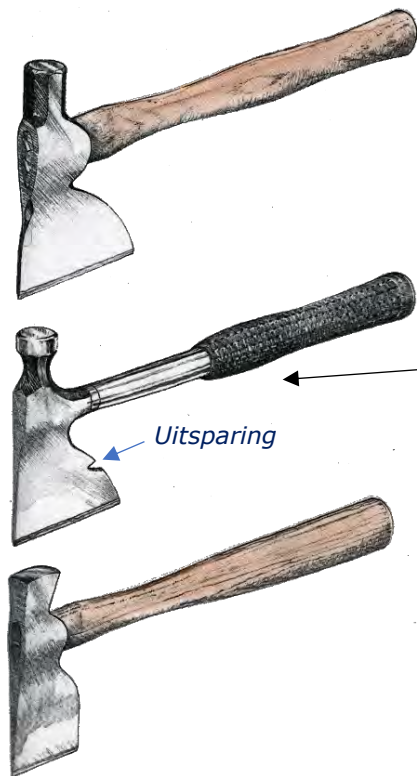
De bedoeling van deze dubbele bladvorm is echter de houthakker een bijl te geven met twee verschillende slijphoeken.

- één kant scherp en dun voor het **vellen en klieven van hout**
- de andere iets stomper voor **ruwer werk of ontzagen van takken en wortels**.

Stelen

De steel van een bijl moet volstrekt betrouwbaar zijn. Bij hakwerk mag geen breuk ontstaan. De gebruikte houtsoort moet taai zijn. De steel moet ook gevormd zijn om in de 'hand' te liggen en zo de bijl te kunnen sturen. De gebruikte houtsoort is het taaie, elastische en hard essenhout. Ook kunststof en staal zijn in gebruik tegenwoordig.

Hamerbijl

Afmeting: • blad → 500 tot 900 gram
• steel → 300 tot 350 mm

Materiaal: • blad → staal
• steel → hout

Doel: hakken en timmeren.

De moderne hamerbijl met stalen steel heeft nog een functie méér dan het oude type waaruit ze ontwikkeld werd.

Behalve hakken en 'hameren' kan men dankzij de haakvormige uitsparing ook spijkers uittrekken. Uiteraard is deze bijl geen vervanger voor de klassieke hamer en nijptang.

Leidekkersbijl

Afmeting: • bladlengte → 400 mm
• steel → handgreep

Materiaal: • blad → staal
• steel → hout

Het is een gespecialiseerd gereedschap dat gebruikt wordt bij het plaatsen en bewerken van leien op daken en gevels.

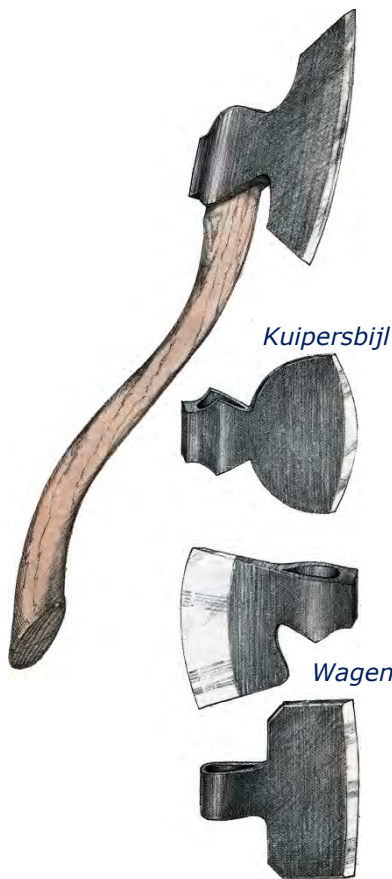
Functie(s):

- Kappen/snijden van leien: met het brede, scherpe blad worden natuurleien op maat gekapt.
- Uitsparingen maken: het puntige uitsteeksel (de 'bek') dient om gaatjes te maken of randen bij te werken.
- Verwijderen en aanpassen: handig om bestaande leien los te maken of bij te stellen tijdens herstellingen.

Als combinatiegereedschap: vaak wordt de bijl ook gebruikt in combinatie met een leidekkershamer of -aambeeld voor nauwkeurig werk.

Kort gezegd: dit gereedschap laat een leidekker toe om leien precies te vormen, perforeren en plaatsen.

Kapbijl

Afmeting: • blad → 1.5 tot 3 kg
• steel → 400 tot 450 mm

Materiaal: • blad → staal
• steel → hout

Deze bijl zal je niet of nog uiterst zelden in gebruik zien.

Ze werd gebruikt voor het 'nabewerken' van gevelde bomen. Het verwijderen van takken, schors ...

In een aantal gevallen werd het een voorbereidingsgereedschap voor wagenmakers, molenmakers en kuipers.

Het vierkant behakken van ronde boomstammen behoorde ook tot het voorbereiden van de dissels die later hun toepassing vonden bij wagens en karren.

Retouradres:

R. Schelkens
Bankstraat 158
2811 Hombeek

Driemaandelijks tijdschrift P209706

Afgiftekantoor 1980 ZEMST

PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

Familie de Meester 250 jaar adel

Kasteel en domein Expoel

**Hoembeka nodigt alle leden uit op de
tentoonstelling in het dorpshuis van Hombeek
op zondagen 21 en 28 juni 2026
van 14 tot 18 uur.**

Iedereen welkom en gratis toegang